

3 Aruba

Basispakket wordt met nieuwe producten uitgebreid

9 Wereld

Politie: 'Echte IRA' mogelijk achter explosie

10 Economie

Chinese economie voelt handelsoorlog

12 Sport

Invalier Messi leidt Barcelona naar winst

‘Croes toonde geen enkel berouw’

OM eist 5 jaar cel voor ex-minister Paul Croes

ORANJESTAD — Het Openbaar Ministerie (OM) eist dat Paul Croes voor 5 jaar, met aftrek van voorarrest, de cel ingaat en dat hij voor 10 jaar wordt ontzet uit het passief kiesrecht. Bij de hoogte van de straf heeft het OM rekening gehouden met de ‘lelijke onverschillige’ proceshouding van Croes waaruit volgens het OM ‘geen enkel berouw’ blijkt. De grote groep ondernemers die de minister heeft omgekocht voor werkvergunningen, komt er ditmaal met een werkstraf vanaf.

door Bobby Spier

Voorafgaand aan de straf-formulering vraagt de officier van justitie zich hardop af waar het ‘mis is gegaan’ met ex-minister Paul Croes (AVP). “Hij heeft politicologie gestudeerd en heeft meermaals aangegeven dat hij voor deze studie heeft gekozen omdat hij wat wilde betekenen voor de maatschappij. Wanneer is die jonge man die vol goede bedoelingen Aruba wilde bedienen, omgeslagen in een zakkenvuller? In iemand die Cartiers gaat kopen, dure auto’s wil rijden en op vakantie gaat?”

Stalen gezicht

Croes hoorde vanmiddag om 12.20 uur het OM zijn strafeis formuleren. Met een stalen gezicht, met de ogen gericht op zijn papieren, luisterde hij naar de woorden van de officier van justitie. Het OM eist 5 jaar cel en 10 jaar ontzetting uit het ambt en het passief kiesrecht. Dit wegens het meermalen medeplegen van passieve ambtelijke corruptie, het meermalen misbruik

maken van zijn functie als minister van Arbeid, het meermalen medeplegen van de verduistering van geld via zijn stichting Leadership & Excellence, het medeplegen van gewoontewitwassen, het medeplegen van illegale tewerkstelling en het deelnemen aan een criminele organisatie. Zijn vrouw Melony Paesch kreeg 240 uur werkstraf en een onvoorwaardelijke gevangenisstraf opgelegd van 6 maanden voor het medeplegen van gewoontewitwassen en het illegaal tewerkstellen van een buitenlander.

Volgens het OM heeft Croes zich ‘volledig gediskwalificeerd als ambtenaar’. “Het beste zou zijn als hij nooit enig ambt, politiek of anderszins, zou bekleden, maar dat staat de wet niet toe. Het OM kiest derhalve voor de maximale duur van de maatregel en niet alleen het ontzetten uit het passief kiesrecht, maar ook het recht om enig ambt te bekleden.” Croes heeft de hoogte van zijn straf ook te danken aan zijn negatieve proces-

houding en de ‘forse schade’ die hij met zijn ‘corrupte praktijken’ toediende aan de lokale beroepsbevolking. Zo liet Croes zich tijdens het onderzoek op geen enkele wijze uit over zijn rol en beweegredenen en nam hij volgens het OM geen verantwoordelijkheid voor zijn daden.

First offenders

De twee *tramitadores* F.S. en J.F. die in het proces hebben getuigd tegen Paul Croes en hebben aangegeven dat zij duizenden florins aan Croes hebben overhandigd voor het verkrijgen van werkvergunningen, zijn veroordeeld tot een respectievelijke gevangenisstraf van 16 maanden en 2 jaar met aftrek van voorarrest.

De grote groep ondernemers die de minister heeft omgekocht en daarnaast zijn secretaresse en de stichtingsdirecteur, komen er met een werkstraf variërende van 100 tot 240 uur vanaf. “Het OM meent dat ambtelijke corruptie in het beginsel een onvoorwaardelijke gevangenisstraf rechtvaardigt. In dit geval ziet we daar van af, omdat we te maken hebben met *first offenders* en omdat de zaak een enorme impact heeft gehad op het leven van de verdachten en hun omgeving. Laat ondernemers en burgers in Aruba echter wel gewaarschuwd zijn.” De verdediging van Croes is woensdag aan de beurt.

Dromen komen uit

Foto: Smae

ORANJESTAD — Voor Iliajah Croes kwam afgelopen zaterdag haar droom uit. De jonge kandidaat die namens Dushi Carnival Group streed voor de titel Youth Queen, is de eerste kandidaat met een beperking die meedeed aan de verkiezing en ook won. Haar enthousiasme op het podium zorgde ervoor dat ze de harten van zowel de jury als die van het publiek stal, zij werd niet alleen verkozen tot Youth Queen van Carnaval 65, maar was ook de meest populaire koningin van de avond. Op de foto het moment dat ze gekroond werd door Cultuur-minister Xiomara Ruiz-Maduro (MEP).

Alsnog celstraf marechaussee in cocaïnezaak

AMSTERDAM — Een voormalige wachtmeester van de Koninklijke Marechaussee heeft van het gerechtshof in Amsterdam voor zijn rol in een drugsbende alsnog vijftien maanden celstraf gekregen, waarvan zeven voorwaardelijk. De rechtbank had hem eerder alleen een werkstraf en een voorwaardelijke celstraf opgelegd.

In tegenstelling tot de rechtbank vond het hof vandaag dat de 38-jarige Ronald J. wel degelijk deel uitmaakte van de criminele organisatie, die vanuit de Dominicaanse Republiek cocaïne naar Nederland smokkelde. Hij controleerde in de computersystemen van de dienst of beoogde koeriers er niet in voorkwamen en veilig konden in- en uitreizen. De informatie speelde hij door aan zijn huisvriend Jeffrey B. (32), die voor zijn rol in de drugsbende zes jaar en vier maanden celstraf kreeg. De ex-marechaussee bekende destijds al te hebben gelekt, maar te hebben gedacht dat het om onschuldige informatie ging. Zijn vriend zou als hij op vakantie ging bij hem hebben aangeklopt om te horen of de mensen met wie hij wegging zonder problemen door eventuele controles zouden komen. De hoogste straf in de zaak was voor kopstuk Eduard V. (50). Hij kreeg acht jaar en vier maanden cel, iets hoger dan de acht jaar die de rechtbank eerder oplegde. Het hof vond negen jaar gepast, maar trok daar acht maanden vanaf omdat V. lang op zijn berechting moest wachten. V. moet ook de resterende ruim tweeënhalve jaar van een oude straf uitzitten. Hij kwam in 2013 in Nederland onder voorwaarden vrij, nadat hij in Zwitserland wegens cocaïnesmokkel acht jaar cel aan zijn broek had gekregen.

Colombianen lopen mars tegen terreurgeweld

Foto: AFP

BOGOTÁ — In Colombia hebben duizenden mensen deelgenomen aan een mars om hun ongenoegen te uiten over het terreurgeweld van deze week. In het hele land liepen mensen met witte vlaggen en ballonnen over straat.

Ook president Iván Duque en andere politieke leiders namen deel aan de protestmars. Ze omarmden agenten op de route naar het Plaza de Bolívar, het belangrijkste plein van de Colombiaanse hoofdstad Bogotá. Daar scandeerden de demonstranten ‘geen terrorisme meer’ en deelden ze bloemen aan veiligheidspersoneel uit.

Donderdag eiste een bom-aanslag op een politieacad-

mie in Bogotá twintig levens. De vermoedelijke dader was lid van de linkse guerrillabeweging ELN. Het was de dodelijkste terreuraanval in

het land sinds 2003 toen de guerrillabeweging Farc een bomaanslag pleegde bij club El Nogal die aan 36 mensen het leven kostte.

Duizenden vluchten geschrapt in VS door sneeuw

Foto: AFP

BOSTON — In de Verenigde Staten zijn sinds vrijdag ongeveer 5000 vluchten geannuleerd vanwege de winterse weersomstandigheden. Amerikaanse media melden dat Logan Airport in Boston gisteren het zwaarst is getroffen. Daar zouden zeker 650 vliegtuigen niet hebben kunnen opstijgen. De problemen duren zeker tot vandaag. Verschillende delen van de VS kampen al dagen met een zware sneeuwstorm die de naam Harper heeft gekregen. Naast Boston zijn ook New York en Chicago hard getroffen door de weersomstandigheden. Op sommige plekken is de sneeuwwaai meters dik.

ÑAPA

deze week:

Natuurhistorisch museum: droom die in vervulling gaat

Cadiz, het kleine Havana van Spanje

&Award voor IBB

PEST BUSTERS
SOLUTIONS
PEST CONTROL SERVICES
561 9900

F A V I
Fundacion Arubano di Esnan Visualmente Incapacita
Primavera 233, Aruba Tel.(297)582-5222/
582-5051, fax (297)582-0306
e-mail: favi@setarnet.aw website:
<http://www.favi.org>

Kidneys297
Be aware, stay healthy!

azv
SCORE
E SERVICIO DI BO DOKTER
DI CAS CU E AZV RATING APP
DOWNLOAD
ESAKI RIBA
BO SMARTPHONE
GET IT ON
Google Play
Download on the
App Store
scan
QR code to
download app

pa trabao
TRAMPOLIN
Een dagopvang waar
hulpbehoevende
kinderen worden
begeleid om in de
toekomst te
functioneren binnen
de arbeidsmarkt.

ASSOCIATED REALTORS
TE KOOP
Prachtig twee verdiepingshuis met 3
slaapkamers en 3 badkamers te Seroe
Lopez/Paradera met mooie uitzicht en
zwempool, prijs \$470,000. Contact
Mito/593-6318.

F A A
FUNDACION AUTISMO ARUBA

**Steun ons
werk
met
uw
gift.**

**NEW LIFE FOR PAWS
FOUNDATION**

ITP Caribbean
Information Technology Partners
Bleep bleep without the blah blah

ITP Caribbean is een professioneel dynamisch bedrijf werkzaam op het gebied van automatiseringsadvies, softwareontwikkeling en netwerkbeheer. Door de professionele medewerkers, de gehanteerde IT-concepten en nuchtere pragmatische aanpak, is ITP Caribbean voor opdrachtgevers een strategische partner-in-business. ITP Netwerkservices is onderdeel van het ICT bedrijf ITP Caribbean. ITP Netwerkservices is gespecialiseerd in het beheren van kleine en grote computernetwerken. Steeds meer laten organisaties hun ICT beheer, of delen ervan, over aan onze professionals. Daarmee garanderen we onze klanten dat hun ICT infrastructuur optimaal wordt beheerd. ITP Netwerkservices is op zoek naar een:

2^e/3^e LIJNS NETWERK-/ SYSTEEMBEHEERDER (m/v)

FUNCTIEBESCHRIJVING

Als Netwerkbeheerder/Systeembeheerder werk je in een team van professionals binnen de afdeling ITP Netwerkservices. Je voert het netwerkbeheer en systeembeheer uit bij klanten van ITP Caribbean. Daarbij maak je gebruik van geavanceerde beheersoftware. Je voert onderhoudswerk uit zowel op afstand als ter plaatse bij de klanten.

PROFIEL

Je zoekt graag oplossingen en kunt deze ook realiseren. Je bent zelfstandig en je beschikt over verantwoordelijkheidsgevoel en doorzettingsvermogen. Je bent gewend om in teamverband te werken. Je werkt gestructureerd op basis van standaarden en je documenteert je werk. Je hebt aantoonbare kennis en bent leergierig.

VEREISTEN

- Ruime aantoonbare ervaring als Netwerk-/ Systeembeheerder;
- Minimaal MBO/HBO opleiding;
- Praktische kennis van W2k12/16 servers en netwerken;
- Microsoft MCSE/MCITP certificaten;
- In bezit van rijbewijs en beschikt over eigen vervoer.

GEBODEN

- Leuke afwisselende baan;
- Aantrekkelijke salaris;
- Secundaire arbeidsvoorwaarden;
- Prettige werksfeer;
- Doorgroeimogelijkheden.

Ben jij de kandidaat waar wij naar op zoek zijn?
Stuur dan je sollicitatie met CV t.a.v. dhr. R. Fijn, ITP Caribbean N.V., Rumbastraat 7, Oranjestad, Aruba; per e-mail naar hrm@itpinternational.com.
Zie onze website www.itpinternational.com

KOOYMAN

**VIER DIA
DI BETICO**
met Kooyman en krijg
10% korting*
op een groot gedeelte van ons assortiment.
Snacks en drinks aanwezig voor onze eerste klanten!

Speciale optreden van
Xenon Daal, Tumberito Koning 2018
Schrijf in voor onze gratis Paint Cursus met
Lislaine Bermudez

Openingstijden 9am tot 2pm

*Korting geldt alleen op cash aankopen. Korting geldt niet op lopende aanbiedingen en volume kortingen, cement, betonmatten, betonijzer en special orders. Aankopen op 25-01-2019 moeten dezelfde dag worden meegenomen.

KOOYMAN MEGASTORE
NON-STOP OPEN VAN 7AM - 7PM & ZONDAG 9AM - 2PM
Kooyman Megastore Av. E. J. (Watty) Vos 20

WWW.KOOYMANBV.COM

BLACK: Your way to productivity!

Hol en vlieg jij om je werk af te krijgen en kom je daardoor nooit toe aan de zaken die echt belangrijk zijn? Is je inbox altijd vol met e-mails en taken en je hoofd altijd vol met zorgen en problemen? Productiviteitscoach Emeli Colen verzorgt sinds 2016 met BLACK diverse trainingen op het gebied van focus en productiviteit en traint volgens diverse principes waaronder Getting Things Done® en UseClark®, voor beide principes is Emeli de enige gecertificeerde trainer in het Caribisch gebied.

GTD

Krijg overzicht en controle over je leven en werk. Je leert hoe je alle informatie die je leven binnenkomt in een betrouwbaar systeem zet. GTD® zorgt ervoor dat je je volle aandacht hebt bij wat je nu aan het doen bent, waardoor je controle krijgt en rust ervaart.

USECLARK

De UseClark methode leert je alle technieken om informatie sneller op te nemen, te verwerken en te onthouden. Leer twee keer zo snel te lezen, verbeter je geheugen en verhoog je focus.

INBOX TO ZERO CRASH COURSE

We zijn er minuten- of zelfs urenlang per dag mee bezig: het behandelen en versturen van e-mails. Dat kan efficiënter! Leer hoe je tijd kunt besparen door op een slimme manier met e-mailverkeer om te gaan.

TYPEWORLD

Typevaardigheid is net zo belangrijk als schrijven. Verschillende onderzoeken tonen aan dat goede typevaardigheid zorgt voor betere prestaties, tijdswinst en focus op de inhoud.

TRAININGSDATA:

CURAÇAO

29 & 30 JANUARI	8.00-12.00 GTD
5 FEBRUARI	8.00-12.00 USECLARK FOCUS MANAGEMENT
6 FEBRUARI	8.00-12.00 USECLARK SNELLEZEN & GEHEUGENTRAINING
26 & 27 MAART	8.00-12.00 GTD
9 APRIL	8.00-12.00 USECLARK FOCUS MANAGEMENT
10 APRIL	8.00-12.00 USECLARK SNELLEZEN & GEHEUGENTRAINING

ARUBA

19 & 20 MAART	8.00-12.00 GTD
20 MAART	14.00-17.00 INBOX TO ZERO EMAILMANAGEMENT CRASH COURSE
21 MAART	8.00-12.00 USECLARK FOCUS MANAGEMENT
22 MAART	8.00-12.00 USECLARK SNELLEZEN & GEHEUGENTRAINING

BONAIRE

2 & 3 APRIL	8.00-12.00 GTD
3 APRIL	14.00-17.00 INBOX TO ZERO EMAILMANAGEMENT CRASH COURSE
4 APRIL	8.00-12.00 USECLARK FOCUS MANAGEMENT
5 APRIL	8.00-12.00 USECLARK SNELLEZEN & GEHEUGENTRAINING

“Your way to productivity!”

Voor meer informatie over onze trainingen of aanmelden? Bezoek onze website blackcuracao.com, mail naar info@blackcuracao.com of bel +599 9 844 0060.

Basispakket wordt met nieuwe producten uitgebreid

ORANJESTAD — Het basis voedselpakket wordt uitgebreid met nieuwe producten. Suiker, boter en margarine verdwijnen echter uit het pakket. De minister van Financiën en Economische Zaken, Xiomara Ruiz-Maduro (MEP), kondigde dit vanochtend tijdens een persconferentie in het Bestuurskantoor.

Nieuw in het pakket zijn pap, pasta, volkoren meel, tonijn, sardines en zalm in blik, olijfolie, rode en zwarte bonen, bevroren broccoli, spinazie en groentennmix en gepasteuriseerde melk. Volgens minister Ruiz-Maduro gebeurt dit op advies vanuit diensten in haar ministerie en vanuit de commerciële sector. Uit de lijst van beschermde producten verdwijnen suiker, boter en margarine. Dit vanwege hun potentiële negatieve gevolgen voor de gezondheid. Brood en eieren blijven ook beschermd, alleen wordt voor eieren een nieuw controlesysteem ingevoerd. In 2011 zou het basis voedselpakket, een lijst met veel geconsumeerde producten onder prijsbescherming waaronder rijst,

thee, koffie en babyvoeding, al uitgebreid worden. Dit ging echter niet door. In 2018 kwamen instanties en de importeurs op verzoek van minister Ruiz-Maduro weer bij elkaar om met een nieuw advies te komen.

Markthallen

Wanneer precies de aanpassing van het pakket van kracht gaat is nog niet duidelijk. Het wijzigen van de warenwet neemt wat meer tijd in beslag. Minister Ruiz-Maduro meldde dat het uitbreiden van het basis voedselpakket niet de enige oplossing is voor het verlagen van de kosten voor levensonderhoud op Aruba. De aanbevelingen die aan haar werden gegeven, wijzen naar

het verlagen van de importkosten voor de groothandel. De haven van Oranjestad is namelijk een van de duurste in de regio. Ook moet Aruba producten uit andere plekken naast de VS en Europa beginnen te importeren. De minister noemde Curaçao als voorbeeld, dat goedkope voedselproducten uit onder meer Brazilië importeert. Een concrete maatregel die volgens minister Ruiz-Maduro sowieso op termijn zal worden genomen is de bouw van markthallen, waar burgers, lokale boeren en ondernemers hun waren kunnen verkopen. De minister zei dat details binnenkort worden aangekondigd. Ook wordt nu werk gemaakt van het weer in het leven roepen van consumentenbureau Fundacion CAS. Ambtenaren van Directie Economische Zaken, Handel en Industrie (Dezhi) zijn elke dag op straat om supermarkten te controleren.

Foto: Arlen Baumijn

Harde wind houdt aan
De Meteorologische Dienst laat weten dat de waarschuwing voor harde wind (windkracht 7 tot 8) en ruwe zee tot nader orde van kracht blijft. De komende 24 uur wordt weinig verandering verwacht in de huidige weersomstandigheden. De stormachtige wind wordt veroorzaakt door een luchtdrukverschil in het Caribisch gebied.

Wat schuift het

De glazen schuifdeur van een huis in Noord was beschadigd tijdens een inbraak en een gespecialiseerd bedrijf kwam de deur repareren. De vrouw des huizes ging dinsdag in de ochtend even van huis en kwam anderhalf uur later weer terug. De arbeiders van het reparatiebedrijf vertelden haar dat, toen zij aankwamen, ze een man hadden gezien die het huis verliet en iets in zijn hand had. De vrouw besloot rondom het huis te controleren en zag een tas staan, die niet van haar was. De inhoud van de tas was echter wel van haar. Ze heeft aangifte gedaan van poging tot diefstal.

Geen aanklacht ingediend

De politie van het district Noord kreeg in de nacht van vrijdag op zaterdag een melding van vernieling. Een patrouille ging naar het gemelde adres en trof daar rond 03.30 uur een persoon aan, R.M., die werd aangehouden. M. werd naar het politiebureau van Noord gebracht, waar een hulpofficier van justitie met de zaak aan de slag ging. Conform het Wetboek van Strafrecht werd M. verhoord. Zaterdagochtend rond 10.00 uur werd de politie geïnformeerd dat de tegenpartij geen aanklacht tegen M. wilde indienen. Het KPA laat weten dat de aangehouden persoon na zes uur te zijn verhoord, op vrije voeten is gesteld.

Hoog bezoek van Raad van State voor regering

Foto: Gabinete

De extra ministerraad, zaterdagmiddag, met Thom de Graaf.

ORANJESTAD — De vicepresident van de Raad van State, Thom de Graaf, bracht een werkbezoek aan Aruba. Een deel van de ministerraad ontving hem zaterdagmiddag in het Bestuurskantoor, waar tijdens een speciale vergadering diverse thema's werden besproken die met Koninkrijksrelaties te maken hebben.

Dat laat premier Evelyn Wever-Croes (MEP) weten. Ze beschouwt het bezoek van De Graaf als een duidelijk signaal dat de banden tussen Nederland en Aruba aan het verbeteren zijn. “De functie van vicepresident van de Raad van State is een hoge en zeer respectvolle positie.” Van alle partijen van de coalitieregering was een minister aanwezig. Op de foto zijn minister Glenbert Croes (MEP) van Sociale Zaken en Arbeid, minis-

ter Xiomara Ruiz-Maduro (MEP) van Financiën, Economische Zaken en Cultuur, minister Andin Bikker (POR) van Justitie, Veiligheid en Integratie en minister Rudy Lampe (RED) van Onderwijs, Wetenschap en Duurzame Ontwikkeling te zien. Ze spraken met de delegatie van De Graaf over de moeilijke start van de nieuwe regering, de financiële situatie die de regering toen aantrof, de sociale crisis, Aruba veiliger maken met het oog op Venezuela,

economische ontwikkelingen, onderwijs, gezondheid, toerisme en landbouw.

Wever-Croes laat weten dat de Raad van State in Nederland een belangrijk orgaan is. De Graaf is vorig jaar op 1 november door koning Willem-Alexander beëdigd als vicepresident, en volgde toen Piet Hein Donner op. Het is in die functie zijn eerste bezoek aan Aruba. Als oud-minister van Koninkrijksrelaties heeft De Graaf (D66) Aruba al vaker bezocht. De Graaf was niet alleen op Aruba. Hij begon zijn werkbezoek op 17 januari op Curaçao en deed ook Bonaire, St. Eustatius, Saba en St. Maarten aan. Morgen vliegt hij weer terug naar Nederland.

Financiën-minister Ruiz-Maduro:

‘Bbo en Bvp van de bon af, omdat ze toch niet voor de consument zijn bedoeld’

ORANJESTAD — De reden waarom de bbo- en bvp-heffingen voortaan niet meer op facturen te zien mogen zijn is omdat deze heffingen nooit voor consumenten waren bedoeld maar voor ondernemers. Financiën-minister Xiomara Ruiz-Maduro (MEP) gaf deze toelichting vorige week donderdag tijdens een persconferentie bij het Bestuurskantoor.

Volgens de Financiën-minister is de bbo een omzetbelasting die bedoeld is voor verkopers. “Het is geen sales tax, btw of value added tax.” Ruiz-Maduro zegt dat toen de bbo werd geïntroduceerd de heffing inderdaad omwille van transparantie op bonnen getoond werd. Toen deze

belasting vorig jaar werd verhoogd, maakten volgens de minister sommige middenstanders daar misbruik van door bijvoorbeeld 6.38 procent of zelfs 9 procent bbo door te berekenen aan hun klanten. “De wet was er niet op voorbereid om sancties op te leggen bij deze

mensen”, aldus de minister. Ze vindt dat het uiteindelijk ook aan de ondernemers zelf ligt om zich naar behoren te gedragen met die bbo. “Het is uiteindelijk niet eens een kostenpost voor hen, want ze krijgen het toch terug via de winstbelasting.”

Dat de bbo-heffing na tien jaar opeens van de bon af moet kan inderdaad voor verwarring zorgen, bekend de minister. “Maar personeels- en transportkosten zie je ook niet op de bon, terwijl het soortgelijke kosten zijn.”

Turtugaruba: Verboden visnetten worden wel gewoon verkocht

Vijf schildpadden verstrikt in visnet, één dood

Foto's Turtugaruba

ORANJESTAD — Natuurbeschermingsorganisatie Turtugaruba werd gisterochtend door de politie gewaarschuwd dat schildpadden verstrikt zaten in een visnet dat uitgezet was in de lagune bij Zeewijk. De politie was getipt over twee illegaal uitgezette netten op de locatie. Er werden vijf verstrikte zeeschildpadden aangetroffen in het verst gelegen net.

door onze verslaggever
Nadine Salas

De politie ging gisterochtend naar Zeewijk toen de melding binnenkwam dat er netten binnen het rif van Zeewijk gesignaleerd waren. Het vissen door dit type netten uit te zetten en enkele uren later weer binnen te halen, is illegaal. Toen de politie de netten in beslag wilde nemen, zag ze dat er schildpadden verstrikt zaten in het buitenste net en stelde Turtugaruba op de hoogte. De natuurbeschermingsorganisatie stuurde een vrijwilliger om te kijken wat er aan de hand was, hoe er geholpen kon worden en om de soorten te identificeren, zo verklaart Richard van der Wal, secretaris van de stichting die als doel heeft de zeeschildpadden op Aruba te beschermen.

Twee soorten
“Van de vijf schildpadden die

in het net verstrikt zaten, is er een verdronken en vier hebben het overleefd”, zegt Van der Wal. De verdronken schildpad is een *green turtle*, van de vier die het incident overleefden zijn er drie *green turtles* en de vierde is een *hawksbill*-schildpad. “De *green turtle* heeft als status ‘endangered’, de *hawksbill* is zelfs ‘critically endangered’” zegt Van der Wal. De schildpadden zijn geïdentificeerd, opgemeten en er is nog wat data van verzameld, daarna zijn de vier bevrijde schildpadden gisterochtend weer uitgezet in dieper gelegen water.

Verdronken

Op de vraag of schildpadden dergelijke netten eigenlijk wel kunnen zien, legt Van der Wal uit dat het lastig is bij stilstaande netten. “Maar het probleem is wanneer ze het net raken en proberen om te ke-

De onfortuinlijke schildpad die het incident met het visnet bij Zeewijk niet overleefde.

ren om weg te zwemmen, dan blijven hun vinnen haken en dan gaan ze spartelen om los te komen en komen ze steeds vaster te zitten. Dat is hier ook gebeurd.” Schildpadden kunnen wel een tijdje onder water blijven zonder zuurstof, maar dat hangt van hun activiteit af, zo legt hij uit. “Als ze rustig zijn kunnen ze wel een uur onder water blijven, maar als ze hard zwemmen of in paniek raken is dat veel minder. Wanneer ze zeegras aan het eten zijn dan zie je ze elke acht tot tien minuten boven komen om te ademen. Ze kunnen best een tijdje zonder lucht, maar voor vier kwam de redding op tijd en voor eentje niet.”

Verboden

“Het is dieptriest”, vindt hij. Het probleem is dat vissen met die netten eigenlijk verboden is in het lagune, maar er is gewoon geen handhaving en dan krijg je dit soort gevolgen. Het gebeurt veel vaker, toevallig is dit geval wel door de media opgepikt. Wat raar is, is dat deze netten gewoon lokaal

verkocht worden terwijl vissen ermee verboden is. Dat is een incongruentie in het handhaven van de regelgeving. Je zou niet moeten toestaan dat je iets importeert dat niet gebruikt mag worden. Dat is zo onlogisch.” Van der Wal zegt ook van vissers te horen dat ze een hekel hebben aan het gebruik van dit soort netten. “Het haalt zonder onderscheid van alles uit de zee en dat is geen duurzame vismethode.”

Melden

Dat de vier andere schildpadden die in het net verstrikt waren geraakt het overleefd hebben is vooral te danken aan de melders die het probleem heeft gemeld en heeft doorgegeven aan de politie, laat Van der Wal weten. Het is erg belangrijk dat iedereen die deze praktijken waarnaemt - het vissen met *reda's* die men langere tijd onbeheerd achterlaat in de zee -, het zo snel mogelijk meldt aan Turtugaruba door te bellen naar de *turtle hotline* 592-9393 of de politie, aldus Turtugaruba.

Ruïne Bushiribana gesloten

Foto: Mirte de Rosario

ORANJESTAD — Nietsvermoedende toeristen die de ruïne Bushiribana in willen, komen bedrogen uit. De toegang aan de rechterkant is afgezet met dranghekken van Dienst Openbare Werken (DOW) en gele linten van het Korps Politie Aruba (KPA). Zondagmiddag, toen Amigoe er een kijkje nam, was er niemand op of in de restanten van wat ooit een goudsmelterij was. Touroperators rijden wel langs, en toeristen stoppen wel om voor de ruïne te poseren voor een foto. Maar het spectaculaire uitzicht vanaf de ruïne is tijdelijk niet te zien. Naar verluidt is er vlak bij de toegang een scheur in de muur ontstaan, waardoor er instortingsgevaar is. Het KPA verwees voor een uitleg echter naar DOW en deze overheidsdienst reageerde vanmorgen niet op vragen van de krant.

Kleur en diversiteit bij Children's en Youth Queen Elections

ORANJESTAD — Aruba koos afgelopen weekend haar kinder- en jeugdkoningin voor carnaval 65: Aliyah Harms, die Champagne Kids vertegenwoordigt, werd uitgeroepen tot Children's Queen 2019. De Reina Hubenil werd Ilaijah Croes, die Dushi Carnival Group vertegenwoordigt. Ondanks de late uitslag - die pas na half twee 's nachts werd bekendgemaakt - was het publiek erg enthousiast over de resultaten van de avond.

Reden voor de positieve ontvangst was de deelname van Ilaijah Croes, die namelijk de eerste kandidaat is met een beperking die deelneemt aan de verkiezingen. Tijdens haar show bracht ze de boodschap van inclusiviteit helder: 'sea bunita, sea bo mes' ofwel wees mooi, wees jezelf en laat je door niks weerhouden om je dromen na te jagen. Haar droom kwam dan ook uit, dansend op het podium waarbij haar enthousiasme aanstekelijk werkte op zowel het aanwezige publiek alsook de kijkers thuis. Zij kreeg ook de titels Setar Queen of MAS (sms) en Popular Queen.

Ook premier Evelyn Wever-Croes (MEP) feliciteerde Ilaijah Croes na de verkiezingen op haar Facebookpagina. Zo verwijst ze naar het feit dat ze een paar weken geleden een commissie heeft

Foto: Click Carnaval

opgericht voor de inclusie van mensen met een geestelijke of lichamelijke beperking, zodat ze gelijke kansen kunnen krijgen. 'Als ik zie hoe Ilaijah samen met haar vrienden Shawndre, Tanique en Stacey niet alleen deelnemen aan het carnavalsevenement, maar ook gesteund en toegejuicht worden door zo'n groot publiek, dat raakt me diep. Bedankt Ilaijah om het beste in ons naar boven te halen', schrijft ze in haar bericht. Daarnaast won Ilaijah ook de titel voor beste

kostuum. Naast Croes gaven ook de andere kandidaten een kleurrijk en enthousiaste optreden met een vergelijkbare boodschap: geloof in jezelf en volg je dromen.

Tijdens de shows werd uitgebreid gebruik gemaakt van de grote schermen op het podium met licht- en geluidseffecten, die taferelen zoals de Aurora Borealis moesten uitbeelden, tot van tevoren opgenomen video's die aanvuld werden met het optreden van de dansers op het podium. De prijs voor beste

show en beste toespraak werden uitgereikt aan As-hantee Martus, die TOB Carnival Group vertegenwoordigt, ze is 1st runner-up geworden. Annais Thiel van Colegio San Antonio werd de 2nd runner-up.

Ook de kinderverkiezing was een explosie van kleuren en diversiteit, vrijwel alle kandidaten legden de nadruk op het kind-zijn. Een combinatie van oud en nieuw kwam aan bod van kinderliedjes; van de Papiaments-talige versie van de kleine

Foto: Smae

zeemeermin tot 'baby shark doo doo doo'. Naast de titel van Kinderkoningin heeft Aliyah Harms ook de prijs voor beste kostuum en beste speech gekregen. Alyxienne Kock van TOB Kids werd 1st runner-up en kreeg ook de prijs van Setar Queen of MAS (sms), beste show en ook de titel Populair Queen. Evy-Camilah van der Biezen van Mini Royal/ EZ Party Solutions werd 2nd runner-up.

Kritiek

Het evenement begon twee uur te laat en liep uit tot half twee 's nachts. De late uitslag zorgde voor veel kritiek

onder de bevolking, zo werden diverse berichten online gedeeld met de vraag waarom een kinderactiviteit zo laat moet aflopen en spreekt men van kindermishandeling. Anderen opperden om de uitslag van de kinderkoningin gelijk na hun optreden te doen en daarna het evenement te vervolgen voor de jeugdkandidaten.

Foto: Click Carnaval

Foto: Click Carnaval

Foto: Smae

Instituto Medico San Nicolas (ImSan) heeft als doelstelling het aanbieden en bevorderen van optimale medische zorg van klinische, poliklinische en ambulante aard en de toegankelijkheid daarvan voor alle burgers.

Bij het ImSan is er een vacature voor een:

Klachtenfunctionaris

Functie-inhoud:

1. De klachtenfunctionaris die onder het toezicht van de Directie secretaris zijn/haar werkzaamheden verricht heeft o.a. de volgende hoofdtaken:

- werkt conform de door ImSan vastgestelde klachtenregeling;
- neemt de klacht in ontvangst en ondersteunt waar nodig de patiënt in het formuleren van de klacht;
- het afhandelen van zowel interne als externe klachten en het verzamelen van de nodige gegevens hiervoor;
- het bieden van opvang en bemiddeling bij klachten van gebruikers van de zorg, teneinde onvrede weg te nemen en relatie te herstellen;
- het onderzoeken van de klacht en het rapporteren van de bevindingen;
- het adviseren over klachtrecht en mogelijkheden aan patiënten;
- registreert de klachten, analyseert patronen en trends in klachten en brengt op basis daarvan advies uit voor verbeteringen in de organisatie;
- adviseert de directeur, (medisch) specialisten, leidinggevend en afdelingshoofden;
- fungeert als ambtelijke secretaris van de klachten commissie

Functie eisen:

Een afgeronde opleiding op HBO niveau, bij voorkeur met medisch/verpleegkundige kennis en ervaring in mediation.

- u heeft kennis van en ervaring in de (gezondheids) zorg;
- u heeft kennis van wettelijke richtlijnen en algemene kennis van de organisatie en kent de relevante ontwikkelingen in de zorg;
- u beschikt over zeer goede communicatieve vaardigheden;
- mondelinge uitdrukkingsvaardigheid in het Nederlands, Papiaments en Engels is vereist (en in het Spaans is gewenst);
- schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid in het Nederlands en Engels is van belang voor de rapportage;
- u bent onafhankelijk, objectief, integer en betrouwbaar;
- u kent de kwaliteitseisen die binnen ImSan aan werkt wordt gedaan en werkt conform deze kwaliteitseisen.

Gaarne uw verzoekschrift + C.V. binnen 14 dagen na het verschijnen van deze advertentie te richten aan de heer. J. Trimon, Pastoor Hendrikstraat 10, San Nicolas, Aruba. E-mail: j.trimon@imsan.aw onder vermelding van "vacature klachtenfunctionaris"

AMIGOE *De Krant!*

Sinds 1884

U kunt uw abonnement ook online betalen!

Onze bankrekeningen zijn:

RBC #10031723

BANCO DI CARIBE #81027801

CMB #20651903

ARUBABANK #6000400190

Arubaanse fotograaf in Unesco-boek

ORANJESTAD — Deze foto van een meisje dat zich voorbereidt op een bokstraining, gemaakt door documentairefotograaf Anuar Habibe, is geselecteerd om te worden gepubliceerd in een Unesco-boek over internationale vechtsporten. Habibe zond de foto in voor de internationale fotowedstrijd voor vechtsporten 2018, georganiseerd door *The International Centre of Martial Arts for Youth Development and Engagement*, dat valt onder de auspiciën van Unesco.

Foto's: Anuar Habibe

“Ik zag dat er een fotowedstrijd werd georganiseerd die open stond voor inzendingen uit de hele wereld met het thema vechtsporten. Ik heb vijf foto's ingezonden en deze is geselecteerd voor het boek”, zegt de fotograaf. Hij maakte de foto's van de serie bij de Milliard MMA Academy in Piedra Plat waar kinderen en volwassenen trainen onder leiding van Gregory Milliard. De jonge zoon van de fotograaf volgt er lessen in mixed-martial arts, Habibe maakte er al eerder foto's, maar ging speciaal voor de wedstrijd nog een keer terug. De geselecteerde foto's wor-

den in september geëxposeerd in Chungju, Korea. De fotograaf heeft een certificaat ontvangen van Unesco, binnenkort volgt een exemplaar van het boek in de post. De geselecteerde en winnende foto's van de fotowedstrijd zijn ook te zien op de website www.unescoicm.org/photocontest/eng/gallery/gallery.php.

Ministerie van Primaire Sector en United Farmers om de tafel

ORANJESTAD — Vertegenwoordigers van het ministerie van Primaire Sector en belangenorganisatie United Farmers Aruba (UFA) gingen onlangs met elkaar om tafel.

Volgens een persbericht van het kantoor van minister Chris Romero (MEP) zaten zijn adviseur op gebied van landbouw en Natalie Maduro, directeur van LVV Santa Rosa, samen met Gregory Fung-A-Fat, Dan Barros, Thomas Goushaw en Freddy Vargas van de UFA. De belangenorganisatie is vorig jaar opgericht en zo'n 25 lokale agrariërs zijn er bij aangesloten. In het verleden heeft UFA al vergaderd met minister Romero en verschillende instanties, met het doel om nieuwe mogelijkheden te zoeken voor duurzame en innovatieve landbouw op Aruba. Tot op heden is daar een aantal plannen uit voortgevloeid die in de eer-

ste helft van dit jaar zullen worden geformuleerd, om daarna in de tweede helft te worden uitgevoerd. Zo moet er een lokaal keurmerk voor landbouwproducten komen en zijn er plannen voor een PPP-project (public-private partnership) tussen het ministerie van Landbouw, LVV Santa Rosa, UFA en de private sector voor een integraal opvangsysteem van

regenwater en gerecycleerd water. Ook wordt er gesproken over het Ruimtelijk Ontwikkelingsplan (ROP) en diens impact op de landbouwvelden op het eiland, de invoering van fiscale incentives en het vergunningsbeleid rond de primaire sector. De volgende stap is om de PPP voort te zetten en een activiteitenkalender in elkaar te zetten.

Militaire oefening op Aruba

Foto: CZMACRUB

ORANJESTAD — De landmachtcompagnie in de West en de Curaçaose Militie trainen de hele week (vanaf vandaag tot en met maandag 28 januari) op Aruba. Dit maakt de Commandant der Zeemacht in het Caribisch gebied bekend. De landmachtcompagnie wisselt om de vier maanden, de oefening is dan ook onderdeel van het reguliere oefenprogramma van de compagnie. Tijdens deze oefening maakt de eenheid ook kennis met het eiland, de lokale autoriteiten en de hulpdiensten. De landmachtcompagnie kan worden ingezet na een verzoek van de rijksvertegenwoordiger, als er directe militaire bijstand nodig is. Om voor dergelijke verzoeken paraat te zijn, oefenen de militairen. Deze keer is dat dus op Aruba.

Archief foto van defensie.

Lezing over uitvaartkosten

ORANJESTAD — In samenwerking met pensioenfonds Apfa en Aurora Funeral Home houdt de organisatie voor gepensioneerden, Oppa, een lezing over uitvaartkosten en smartengeld. De lezing

is aankomende donderdag 24 januari, in de Nationale Bibliotheek aan de George Madurostraat 13, en begint om negen uur 's ochtends. Om de lezing bij te kunnen wonen, moeten belangstellenden zich

registreren, omdat het aantal beschikbare plaatsen beperkt is. Registreren kan tot en met dinsdag, bij het kantoor van Oppa (Sabana Blanco 68A). Oppa is in de ochtend geopend van negen tot twaalf.

Samenwerking Cosecha en EPB voortgezet

SAN NICOLAS — Cosecha zet dit jaar de samenwerking met leerlingen van de modefaculteit van Stichting Educacion Profesional Basico (EPB) Oranjestad voort en stelt wederom de etalages van het filiaal in San Nicolas beschikbaar voor de ontwikkeling van de EPB-leerlingen.

Dat laat Cosecha in een schrijven aan de pers weten. De EPB-leerlingen van de kunstafdeling werken met verschillende stoffen tijdens hun studietraject naar een loopbaan. Voor het vak etaleren hadden de leerlingen voorheen geen etalage tot hun beschikking om de opgedane theorie in de praktijk toe te kunnen passen. Door de samenwerking

van Cosecha en EPB Oranjestad kunnen de leerlingen ervaring opdoen om zich verder te kunnen ontwikkelen tot etaleur. Modeontwerper Rhona Lemminga, die zowel lokaal als op internationaal gebied bekend is, begeleidt de leerlingen bij hun proces, hun ideeën, structuur en creativiteit. Het filiaal van Cosecha in San Nicolas stelde afgelopen

december de etalages voor het eerst beschikbaar voor de leerlingen, toen hadden ze 'kerst' als thema en de etalages van Cosecha San Nicolas werden omgevoerd tot kerstetalages. Deze maand heeft Cosecha een nieuwe etalage die door de EPB-leerlingen is aangepakt, voor deze periode hebben ze twee thema's gecombineerd, namelijk Valentijnsdag en carnaval. De thema's zijn gefuseerd tot een enkel thema 'Love and Carnaval'. De leerlingen hebben alles zelf ontworpen en gemaakt, van de kleren op de mannequin tot de aankleding van de etalage.

Hertz®

Lease

LIMITED
OFFER

CHEVROLET COLORADO LS DIESEL

FIND NEW ROADS

CHEVROLET

60 MONTHS

1292 PER MONTH

48 MONTHS

1373 PER MONTH

36 MONTHS

1526 PER MONTH

ALL INCLUSIVE LEASE BENEFITS ARE:
SERVICES, REPAIRS, ALL RISK INSURANCE, REGISTRATION, INSPECTION, VEHICLE REPLACEMENT WHEN NEEDED, 24/7 ROAD SIDE ASSISTANCE AND AN ASSIGNED LEASE CONSULTANT.

TANKI LEENDERT 122, ARUBA
T: 582-3838 *CHEVROLET ARUBA

FOR SPECIFIC LEASE CONDITIONS CONTACT
GIOVANNI KELLY, LEASE COORDINATOR AT 597 1850

*SPECIFIC LEASE CONDITIONS APPLY AND IS SUBJECT TO FINAL APPROVAL BY HERTZ LEASE

Sociaal

35 dienstjaren bij Douane Aruba

ORANJESTAD — Het team van Douane Aruba feliciteert Mark Siman, Marcelito Pablo en Rudy Winterdaal met hun 35 dienstjaren bij de Douane Aruba. Alle drie werknemers hebben de afgelopen 35 jaar een voorbeeldige carrière bij de Douane opgebouwd.

Mark Simon is op 1 januari 1984 als douaneambtenaar in de rang **hulpcommies** der Invoerrechten en Accijnzen bij Douane Aruba begonnen. In 2010 werd Simon tot de rang **commies** der Invoerrechten en Accijnzen benoemd en hierna gepromoveerd tot de rang **hoofdcommies** der Invoerrechten en Accijnzen. Na 26 jaar als douanebeampte koos Simon voor de administratieve richting van chef Algemene Zaken. In 2015 promoveerde Simon tot hoofdcommies.

Rudy Winterdaal is ook in 1984 in dienst genomen als hulpcommies der Invoerrechten en Accijnzen. In 1985 werd Winterdaal naar de volgende rang gepromoveerd, namelijk de commies der Belastingen. In 1994 promoveerde Winterdaal tot commies der Belastingen 2e klasse bij de Inspectie der Invoerrechten en Accijnzen van de Directie Belastingen. Winterdaal werkt vanaf 2000 als commies der Invoerrechten en Accijnzen 1e klasse A en werkt tegenwoordig bij de sectie Aerocargo.

Marcelito Pablo is ook in 1984 in dienst gekomen als hulpcommies der Invoerrechten en Accijnzen. Pablo promoveerde in 1985 tot

commies der Invoerrechten en Accijnzen en werd in 1996 hoofdcommies der Invoerrechten en Accijnzen.

In 2001 werd Pablo commies Verificateur en in 2005 promoveerde Pablo tot Verificateur der Invoerrechten en Accijnzen geworden. In 2009 Pablo Hoofd Verificateur. Tegenwoordig is Pablo chef van de Douane Recherche en Informatie en 2e waarnemend directeur van Douane Aruba.

Simon, Winterdaal en Pablo worden door het management hartelijk bedankt voor hun toewijding en loyaliteit. “Veel succes, volharding en wijsheid in de toekomstige jaren.”

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	Kibrahacha	583-4908
Brandweer	911	Maria	585-8145
Politie O'stad	102	Noord	586-4606
Politie San Nicolaas	104	Oduber	582-1780
Politie St.Cruz	105	Paradera	588-6638
Politie Noord	107	San Lucas	584-5119
Tipline Politie	11141	San Nicolaas	584-8186
Ziekenhuis	527-4000	Santa Anna	586-8181
Dierenarts	585-0400	Santa Cruz	585-8028
Elmar centraal	523-7100	Seroe Preto	584-4833
Elmar storing	523-7147	Trupiaal	583-8560
WEB Aruba	525-4600		
SETAR	582-2116	— Mortuariums —	
Taxi (TAS)	587-5900	Ad Patres	584-2299
Taxi (ATT&T)	582-2010	Aurora	588-6699
Taxi (PTS)	588-0035	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Taxi (Diamond)	587-2300	Olive Tree Oranjestad	582-0000
Kankerbestrijding	582-0412		
Stichting SAMBA	582-0903	— Stichtingen —	
		Fundacion Anti-Droga Aruba (FADA)	583-2999
—Oranjestad—		Fundacion Respetami	582-4433
Ambulance	582-1234	Zwanger? Fundacion	
BGD Oranjestad	527-2782	CIZKA	583-0331
Veterinaire Kliniek	582-1720	Fundacion Diabetico	593-0507
Animal Shelter	582-1623	Arubano	593-4928
		Twelve Step Meeting	
— San Nicolaas—		AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Ambulance	584-5050	Fundacion Amor Pa	568-4739
Centro Medico	523-8833	Prohimo	564-8849
BGD San Nicolaas	527-2782	NA Acceptance Group	565-7500
Serlimar	584-5080	Fundacion Centro	
		Ecologico Aruba	562-8984
— Botica —		Bureau Sostenemi Misbruik en mishandeling tegen	
4 Centro Medico	584-5794	minderjarigen	588-1010
Aloë	584-4606	Fundacion C.V.A. voorkomen	
Central	585-1965	en zorg voor stroke	567-7004
Dakota	588-7364		
Del Pueblo	582-1253		
Eagle	587-9011		

Het weer

DINSDAG 22 JANUARI 2019			
Zonnig met wind vanuit het Oost tussen 30 en 43 km/u.			
Max Temp. 29°	Voelt Als 32°	Wind 30 km/u	Precipitatie 25%
Zonsopgang 07:06	Zonsondergang 18:37	UV index 10 v/d 10	
DINSDAGAVOND			
Licht bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 30 en 43 km/u.			
Min Temp. 25°	Voelt Als 26°	Wind 30 km/u	Precipitatie 25%
Maansopgang 20:24	Maansondergang 09:17		

Aankomsttijden

Cruiseschepen
Dinsdag, 22 jan '19
MSC Magnifica 08.00 – 18.00
AidaDIVA 09.30 – 20.00
Celebrity Summit-Dept. **** – 17.00
Rotterdam 07.00 – 23.00
Woensdag, 23 jan '19
Caribbean Princess 07.00 – 17.00
Freewinds 06.00 – ****
Donderdag, 24 jan '19
Serenade Of The Seas 08.00 – 23.59
Carnival Freedom 12.00 – 22.00
Queen Victoria 07.00 – 18.00

Dienstdoende huisartsen Maandag 21 januari 2019
Huisarts nachtdienst - Oranjestad Huisartsenpost Hospitaal 527-4580 Dr. Ramcharan
Huisarts nachtdienst - San Nicolaas Centro Medico San Nicolaas Dr. v/d Linden
Dienstdoende apotheken Apotheek nachtdienst San Nicolaas Botica San Lucas 584-5119
Apotheek nachtdienst Oranjestad Botica Centraal 585-1965

BVN

15:25 Sesamstraat	07:35 NOS Journaal
15:40 Sesamstraat 10 voor...	08:00 Weerbericht Europa/Afrika
15:55 NOS Jeugdjournaal	08:05 Tussen Kunst en Kitsch
16:00 De proefkeuken	08:50 Voor ik het vergeet
16:25 Blokken	09:25 Nieuwsuur
16:50 Thuis	10:10 Weerbericht Amerika/Caribiën
17:20 EenVandaag	10:15 Jinek
17:45 Dagelijkse Kost	11:10 Andere Tijden
18:00 VRT Journaal	11:40 Iedereen Beroemd
18:45 De Wereld Draait Door	12:00 VRT Journaal
19:35 NOS Journaal	12:35 Last Days
20:00 Weerbericht Europa/Afrika	13:25 Je zal maar uitverkoren zijn
20:05 Tussen Kunst en Kitsch	14:05 NOS Journaal
20:50 Voor ik het vergeet	14:25 BinnensteBuiten
21:25 Nieuwsuur	14:50 Tijd voor MAX
22:10 Weerbericht Amerika/Caribiën	15:30 Sesamstraat
22:15 Jinek	15:45 Sesamstraat 10 voor...
23:10 Andere Tijden	15:55 Het Klokhuis
23:40 Iedereen Beroemd	16:10 ReChill
dinsdag 22 januari	
00:00 VRT Journaal	16:20 NOS Jeugdjournaal
00:35 Typisch	16:25 Blokken
01:05 Blauw Bloed	16:55 Thuis
01:40 De Aardappeleters	17:20 EenVandaag
02:05 NOS Journaal	17:45 Dagelijkse Kost
02:20 Professors op Pad	18:00 VRT Journaal
02:55 Fryslân DOK	18:45 De Wereld Draait Door
03:25 Sesamstraat	19:35 NOS Journaal
03:40 Sesamstraat 10 voor...	20:00 Weerbericht Europa/Afrika
03:55 NOS Jeugdjournaal	20:05 Spoorloos
04:00 De proefkeuken	20:55 Dokters van Morgen
04:25 Blokken	21:45 Nieuwsuur
04:50 Thuis	22:30 Weerbericht Amerika/Caribiën
05:20 EenVandaag	22:35 Opsporing Verzocht
05:45 Dagelijkse Kost	International
06:00 VRT Journaal	Jinek
06:45 De Wereld Draait Door	23:35 Met het Mes op Tafel

Aruba Heart Foundation
"bo curazon ta den bo man"

Stadionweg #11 582-HART

COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V.
Tel: (297) 582-4333
Fax: (297) 582-2368

Bilderdijkstraat 16
Postbus 323,
Oranjestad, Aruba

Directie:
Michael Voges
mvoges@amigoe.com
Grecia Willems
gwillems@amigoe.com

Redactie:
Melissa Stamper (eind redacteur)
Mirte de Rozario
Nadine Salas
Ariën Rasmijn
arubaredactie@amigoe.com

Verkoop Algemeen:
Calisa Roosberg
croosberg@amigoe.com
Stephanie Bislip
sbislip@amigoe.com

AOS Magazine, Social Media & Marketing Coordinator
Tiziana La Torre
tlatorre@amigoe.com

Administratie Algemeen:
Rushilene Lejuez
lejuez@amigoe.com (advertentie)

Administratie:
Zulaika Kelly
zkelly@amigoe.com
(abonnement)

Distributie:
Zulma Kock
abonnementaruba@amigoe.com

Printer:
Caribbean Speed Printers NV Aruba

Klachten over bezorging?
Mail naar:
klachtenaruba@amigoe.com

Kantooruren:
Maandag t/m Vrijdag
8:00 am – 4:30 pm

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank
#20651903
Banco di Caribe # 81027801
RBC #100031723
Aruba Bank # 6000400190

Verdediging Schotte:

Toepassing wet vervallenverklaring lidmaatschap Staten kan niet zomaar

WILLEMSTAD — Al zou het hof ten onrechte uitgaan van de rechtsgeldigheid van de Landsverordening Vervallen Verklaring Lidmaatschap Staten (LVVLS) dan nog moet met de toepassing daarvan gewacht worden totdat de bij het Mensenrechtencomité van de Verenigde Naties (VN) en bij het Europees Hof in Straatsburg in te stellen procedures zijn afgerond. Dat benadrukten de gemachtigden van MFK-leider Gerrit Schotte, Rutsel Martha en advocaat Lizaima Da Costa Gomez, vrijdagmiddag tijdens de behandeling van het beroep tegen de door de Statenvoorzitter William ‘Junior’ Millerson (PAR) op 27 november jl. vervallenverklaring van zijn Staten-lidmaatschap.

door Jomaira Angela

Hij gaat zijn klachten binnenkort indienen, werd gisteren duidelijk.

De fundamentele rechten van Schotte zijn aan de orde. In de eerste plaats wordt met de vervallenverklaring de uitoefening van zijn passief kiesrecht aangetast, wat zowel verdragsrechtelijk als constitutioneel wordt gewaarborgd. Hij is voor vier jaar tot Statenlid gekozen. Bovendien wordt zijn salaris niet langer uitbetaald. Schotte benadrukte via zijn verdediging dat de gewraakte brief van Millerson geen rechtseffect heeft omdat het Landsbesluit (LB) voor de inwerkingtreding van de LVVLS nimmer tot stand is gekomen, zodat de conclusie niet anders kan luiden dan dat deze wet niet van kracht is. Evenmin

kan gezegd worden dat zij op een andere wijze in werking is getreden dan is voorzien in artikel 6 van de genoemde wet. De MFK-leider meent voorts dat door de geschapen rechts-onzekerheid, zolang geen uitvoering is gegeven aan artikel 6, het toepassen van de LVVLS een schending zal opleveren van artikel 25 van het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten en artikelen 1 en 3 van het Eerste Protocol bij het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens.

Niet onherroepelijk Schotte beroept zich niet op een schorsende werking van een procedure bij het VN-Mensenrechtencomité, maar op het feit dat als de zaak in Genève eenmaal op gang is gekomen, dit met zich meebrengt dat –

zonder de afloop daarvan af te wachten – de vervallenverklaring van zijn lidmaatschap niet in overeenstemming is met de norm vervat in artikel 26 van het Weense Verdragenverdrag, die te goeder trouw moet worden nageleefd.

Deze goeder trouw brengt met zich mee dat geen enkel orgaan van het Rijk het feit mag veronachtzamen dat er procedures aanhangig zullen worden gemaakt bij het VN-Mensenrechtencomité en bij het Europees Hof in Straatsburg. “Aangezien, in ieder geval voor de procedure bij het Europees Hof, een fatale termijn van zes maanden geldt, stelt Schotte voor om ten minste het verstrijken van die termijn af te wachten.”

Dit allemaal zijn redenen waarom het hof verzocht is om te oordelen dat Schotte niet is opgehouden lid te zijn van de Staten, dat de mededeling van de Statenvoorzitter rechtskracht ontbeert, dat het hof niet bevoegd is in deze kwestie en dat Schotte’s salaris ten onrechte is stopgezet. Op grond hiervan dient zijn verzoek de beslissing te vernietigen te worden toegewezen, aldus de verdediging.

Millerson werd vertegenwoordigd door advocaten Michael

Bonapart en Percylia Tweebloom. Namens Millerson is benadrukt dat Schotte niet kan beweren dat de uitspraak van de Hoge Raad (HR) geen onherroepelijk oordeel betreft. Na de HR-uitspraak staan er geen gewone rechtsmiddelen meer open.

Artikelen 43, 44 en 45 van de Staatsregeling zijn aangehaald, die onder meer bepalen aan welke voorwaarden moet zijn voldaan om Statenlid te kunnen zijn. “Het uitsluitingsregime werd reeds in de Statenregeling vastgesteld. Schotte voldoet niet aan artikel 44 nu hij bij onherroepelijk vonnis ontzet is uit het passief kiesrecht en veroordeeld is tot een vrijheidsstraf van drie jaar. Ter uitvoering van artikel 45 van de Staatsregeling is daarenboven in de LVVLS gevolgd waarin de administratieve handelingen en de beroepsmogelijkheden geregeld zijn tegen die kennisgeving van de voorzitter.”

Het belang van de Staten is ook gelegen in de vervanging van het Statenlid, aldus de gemachtigden. Zolang het beroep nog loopt, kan er geen vervanger worden aangewezen, wat gevolgen heeft voor de werkzaamheden van de

Staten. “Het beroep is ook op deze grond ongegrond en onterecht te beschouwen.” De advocaten benadrukten verder dat het Statuut de hoogste wettelijke regeling van het Rijk is en voorrang heeft boven de lokale wetgeving van Curaçao. “Door de inwerkingtreding van de Rijkswet tot wijziging van het Statuut hebben de Eilandsverordeningen en de LVVLS de staat van Landsverordening gekregen.” Zij zijn daarmee terstond inwerking getreden per datum inwerkingtreding van de Rijkswet, aldus Millerson. Martha benadrukte hierop dat de Staatsregeling niet voorziet in het van rechtswege vervallen van het lidmaatschap in het geval van een onherroepelijke veroordeling.

Verkorte route naar Jeremi nog niet gerealiseerd

LAGUN — Bewoners van Lagun lopen nu over de weg naar het strand van Jeremi omdat de verkorte route naar het strand, nadat de oude sluiproute door nieuwe huiseigenaren is afgesloten, nog niet is gerealiseerd. Minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP) Zita Jesus-Leito (PAR) heeft toegezegd dat er een nieuwe verkorte route zou komen maar tot op heden is dit nog niet gebeurd. De minister was niet bereikbaar voor commentaar.

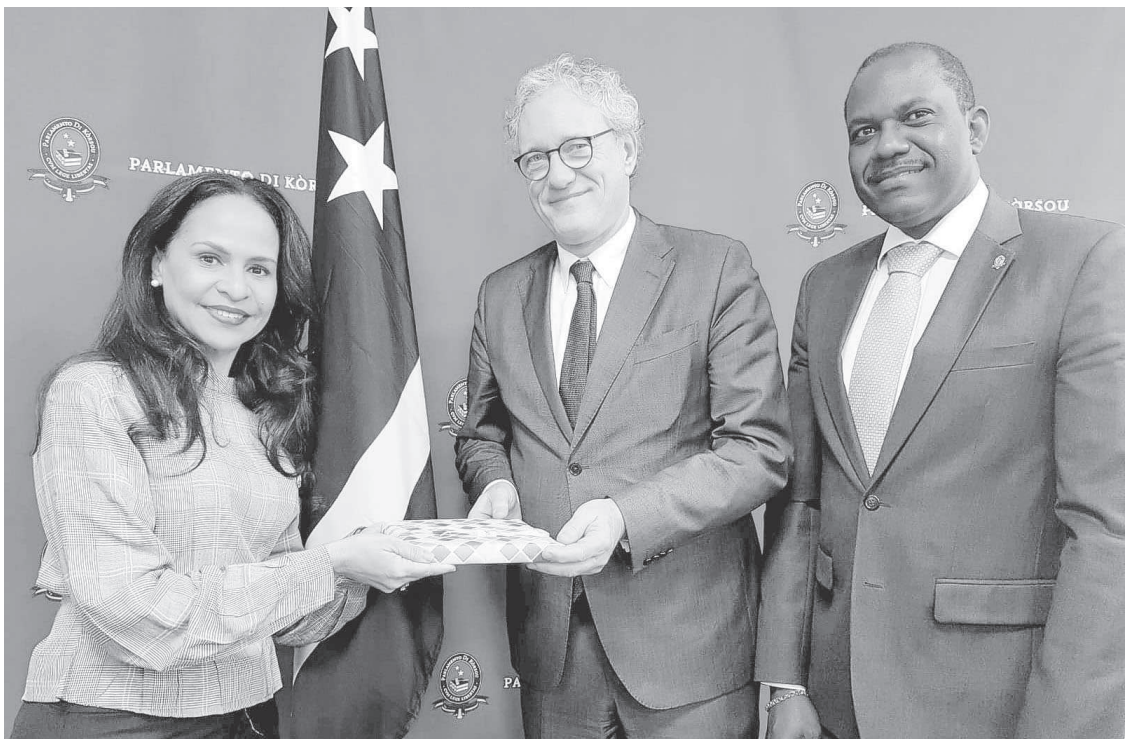
Vorig jaar augustus berichtte de *Amigoe* dat de bewoners van Lagun ontvreden waren over de muur die nieuwe bewoners in de buurt hadden opgetrokken. Dit Amerikaanse echtpaar sloot met een muur het pad

op het terrein van hun vakantiehuis af; dit pad werd gebruikt als snelle route naar het strand van Jeremi. De buurtregisseur van Lagun, Jurgen Faneyt, is sindsdien in gesprek met Domeinbeheer om deze oorspronkelijke route naar het strand weer te herstellen.

De – inmiddels – afgesloten route die over het door het echtpaar aangekochte kavel liep, werd jarenlang door de buurtbewoners gebruikt, voornamelijk door kinderen, om niet via de hoofdweg om te hoeven lopen naar het strand van Jeremi. De vorige eigenaar van het vakantiehuis liet het gebruik van deze route jarenlang toe.

Een bewoner van Lagun vertelde dat zijn vader, die inmiddels tachtig jaar is, deze route al gebruikte toen hij klein was.

De Graaf ontmoet Staten

Bedrijf kondigt maatregelen aan

Zorgen over financiële situatie ABC

WILLEMSTAD — De directie van Autobusbedrijf Curaçao (ABC) heeft alle werknemers opgeroepen voor een spoedoverleg om hen te informeren over de financiële situatie van het bedrijf. ABC stelt in een oproep aan zijn werknemers dat de situatie van het bedrijf inmiddels zo kritiek is dat er maatregelen genomen moeten worden om het voortbestaan van het bedrijf te kunnen garanderen.

ABC-directeur John Cijntje stelde zaterdagochtend vroeg dat het bedrijf, net als ieder ander bedrijf dat moeilijke tijden doormaakt, het personeel hiervan op de hoogte wil stellen. Cijntje wilde zaterdag niet op details ingaan. Volgens hem betreft het een interne aangelegenheid, maar hij gaf wel aan dat het bedrijf het personeel wil informeren, zodat iedereen een bijdrage kan leveren.

Ook UGTK/Cadmu-voorzitter Wendell Muelen was zaterdagochtend kort in zijn reactie. “We weten allemaal dat ABC moeilijke tijden doormaakt. Wij hebben een uitnodiging van de directie gekregen. We gaan hen aanhoren. Na de in-

formatiebijeenkomst tussen de directie en onze leden zullen wij een algemene ledenvergadering houden, waarin wij als vakbond een definitief standpunt zullen innemen.” In de oproep die gisteren naar alle werknemers is verstuurd, maakt ABC melding van het feit dat veel bedrijven op het eiland moeilijke tijden doormaken, dat sommige hun personeelsbestand gedwongen moesten verkleinen, terwijl andere zelfs hun deuren moesten sluiten. “Wij van ABC worden ook geconfronteerd met de situatie die Curaçao op dit moment doormaakt. Chauffeurs van de directie gekregen. We gaan hen aanhoren. Na de in-

aantal passagiers drastisch is gedaald. Ook onze afdelingen belast met administratie en financiën beschikken over cijfers die aantonen dat het aantal passagiers daalt.” Wat volgens de ABC-leiding de situatie er moeilijker op maakt, is het feit dat de overheid de jaarlijkse subsidie met 350.000 gulden heeft verlaagd, terwijl ABC geen inzicht heeft in hoeveel er nog verder zal worden gesneden in de subsidie voor 2019. Deze situatie vereist volgens ABC dat het bedrijf maatregelen neemt om in de uitgaven te snijden en om stappen te zetten om de inkomsten zoveel mogelijk te verhogen om zo het voortbestaan van het bedrijf te kunnen garanderen. In de brief aan het personeel stelt de ABC-directie zich ervan bewust te zijn dat sommige maatregelen gevolgen kunnen hebben voor werknemers. “Maar jammer genoeg zijn er geen andere op-

ties”, aldus de ABC-leiding in het rondschrijven. Wat deze maatregelen zouden kunnen inhouden, daar wilde Cijntje zaterdagochtend niet op ingaan en ook niet op de vraag of er sprake zal zijn van mogelijke ontslagen bij het busbedrijf. De bijeenkomst met het ABC-personeel staat gepland voor donderdag van 11.30 tot 13.30 uur in de kantine voor de chauffeurs. In de oproep benadrukt de ABC-directie het belang van de bijeenkomst en roept alle werknemers op, ook diegenen die op deze dag vrij zijn, om de vergadering bij te komen wonen.

Sulfiet in vlees aangetroffen

WILLEMSTAD — De overheidsdienst Veterinaire Zaken heeft tijdens het onderzoeksproject ‘Curaçao: Wat voor vlees heb je in de kuip?’ bij twee vleesmonsters sulfiet aangetroffen. Sulfiet kleurt oud verkleurd vlees weer rood en dit kan daardoor de indruk geven dat het vers is. Dat zegt Jennyfer Nicolina van Veterinaire Zaken desgevraagd. Het onderzoek werd van september 2018 tot en met deze maand door een stagiaire laboratorium-analist uitgevoerd.

Behalve dat sulfiet kan worden gebruikt om slechte kwaliteit te verhullen, is het een bekende allergene stof. Hierdoor bestaat het risico op een overgevoelighedsreactie. In de Europese Unie en de Verenigde Staten is de toevoeging van sulfiet verboden.

In het onderzoek is onder meer geconstateerd dat geen enkele onderzochte super-

markt 100 procent voldoet aan de etiketteringregels. Nicolina: “De consument heeft het recht om te weten wat een product precies is, de houdbaarheid bij verschillende bewaarcondities, het land van oorsprong, de productiedatum en de vervaldatum. We hebben onze etiketrichtlijnen in 2014 gepubliceerd en nu, vijf jaar later, hebben we kunnen

zien dat we een behoorlijk eind op weg zijn, maar bij geen enkel bedrijf troffen we alle informatie die in onze richtlijn staat op de etiketten aan. Wij zullen hier dit jaar ook meer aandacht aan besteden bij de controles van supermarkten.”

Hygiëne

De overheidsdienst zal in februari en maart samen met de Nederlandse slagersvakopleiding training geven aan slagers zodat de hygiëne bij vleesverwerking wordt verhoogd. Zoals de *Amigoe* gisteren meldde, heeft Veterinaire Zaken de bacteriën E. coli, salmonella en listeria op verschillende vleesproducten aangetroffen. E. coli

kan gezondheidsproblemen veroorzaken. De symptomen beginnen met buikkrampen en milde diarree, maar kunnen gauw verergeren met braken, bloederige diarree tot zelfs nierfalen en sterfte. Ook salmonellabesmetting begint met buikkrampen en milde diarree. In het geval van buiktyfus of paratyfus als mogelijk gevolg hiervan, krijgen slachtoffers klachten als hoofdpijn, koorts, braken en spierpijn. E. coli en salmonella groeien boven 7 graden Celsius, buiten de koelkast. Daarom is het transport van vlees onder omgevingstemperatuur een risico dat aandacht vergt, aldus Nicolina.

De bacterie listeria overleeft ook makkelijk bij diepvriestemperaturen van -18 en is vaak aanwezig op gekoelde producten en voornamelijk in condens. Het is een omgevingskiem en wordt vaak in de omgeving van procesruimtes zoals slagerijen aangetroffen. “De aanwezigheid van listeria duidt vaak op een niet-adequate reiniging.” Vloeren, muren, apparatuur en goten moeten dagelijks geschrobd worden, omdat de kiem zich kan schuilhouden in een biofilm (een laag micro-organismen, omgeven door zelfgeproduceerd slijm vastgehecht aan een oppervlak). Traditionele reinigings- en desinfectiemiddelen zijn vaak niet in staat de structuur van een biofilm kapot te maken en te verwijderen. De training van de slagersvakopleiding moet helpen de reinigingsprocessen te verbeteren.

Met betrekking tot vrije kleding

Verdediging Schotte zal stappen nemen tegen lakse houding gevangenisdirecteur

WILLEMSTAD — Gevangenisdirecteur Arny Floran heeft op meerdere verzoeken van advocaat van Gerrit Schotte, Lizaima Da Costa Gomez, nagelaten schriftelijk, gemotiveerd en onderbouwd te berichten of het verzoek om Schotte buiten de gevangenis normale kleding te laten dragen, gehonoreerd wordt. Zij gaat stappen ondernemen, laat zij tegenover de *Amigoe* weten.

Nog erger is het feit dat Schotte geboeid aan handen en voeten werd aangevoerd, zegt zij. “Er is geen sprake van vluchtgevaar en ook geen gevaar voor de openbare orde.” Ze is de gerechtsagenten dankbaar dat zij wel rekening hebben gehouden met de situatie en de boeien hadden weggehaald. Da Costa Gomez haalde in een brief van 10 januari jl. aan Floran artikel 16 van het Landsbesluit over algemene maatregelen van het Gevangeniswezen aan, dat regelt dat een gedetineerde die buiten het gesticht verblijft, toegestaan wordt eigen kleding te dragen, tenzij de openbare veiligheid of orde zich daartegen verzet. Hierna heeft zij op 14 ja-

nuari telefonisch contact gehad met Floran en heeft hem vervolgens in een e-mail verzocht om een schriftelijke beslissing op haar verzoek. Deze e-mail is ook naar de Commissie van Toezicht en de minister van Justitie verzonden. Hierin werden eveneens de Landsverordening beginnende gevangeniswezen en het Huishoudelijk reglement penitentiare inrichtingen 1999 aangehaald. “Bijgaande regelgeving is nog steeds van toepassing en het kan niet zo zijn dat deze zomaar weggewuifd wordt!” Ze kreeg geen antwoord.

Ook de Amigoe heeft Floran meerdere malen benaderd voor een reden voor zijn, volgens MFK-Statenlid

Charles Cooper, afwijzende beslissing. Een reactie bleef uit.

Deze regels gelden niet alleen voor Schotte, maar voor alle gedetineerden, zegt Da Costa Gomez vandaag tegen de Amigoe. “Waarom kan een gedetineerde in de Verenigde Staten wel met een pak voor de rechter verschijnen en is dat op Curaçao niet mogelijk? Het is een recht van een gedetineerde. Waarom zou het zomaar opzij gezet worden en kan men doen en laten wat men wil?”

Da Costa Gomez betreurt het tevens dat verdachten die nog in voorarrest zijn in een oranje pak naar het Stadhuis aangevoerd worden, terwijl zij nog niet veroordeeld zijn. “Aanwezigen bestempelen die persoon hierop onterecht als crimineel. Hun foto komt dan zo op de sociale media en in de (online) kranten. Bij een vrijpraak kan dat imago niet meer worden teruggedraaid.”

Jennyfer Nicolina spreekt het publiek toe bij de presentatie van de onderzoeksresultaten. Laboratorium-analiste Inge Drost en directeur Veterinaire Zaken Arnold Dwarkasing zitten achter de tafel.

Flitsbezoek aan Bonaire

Premier Rutte: Hier word ik blij van

KRALENDIJK — Tijdens een bliksembezoek aan Bonaire heeft premier Mark Rutte gisteren de officiële opening bijgewoond van het kantoor van microkredietverlener Qredits. Hij was tevens aanwezig bij de overhandiging van het 150e krediet aan een beginnende Bonairiaanse ondernemer. Volgens Rutte is het werk van Qredits, een bedrijf uit Almelo, van groot belang voor het aanmoedigen van het ondernemerschap: “Het is enorm motiverend om te zien hoe beginnende ondernemers steun krijgen.”

De premier reisde naar Bonaire in het gezelschap van staatssecretaris Raymond Knops van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en arriveerde op het eiland aan boord van het fonkelnieuwe PH-GOV regeringsvliegtuig, een Boeing Business Jet die zonder tussenlandingen de oceaan kan oversteken. Het was de eerste lange reis van het onlangs opgeleverde toestel dat de in 2017 uit dienst

Foto: Wim Romeijn

Vlnr: Gezaghebber Reina, premier Rutte en staatssecretaris Knops tijdens de persconferentie.

gestelde Fokker F70 PH-KBX vervangt. Het oude regeringsvliegtuig is inmiddels bij een regionale luchtvaartmaatschappij in Australië aan een tweede leven begonnen. Tijdens zijn korte bezoek aan Bonaire voerde Rutte gesprekken met zowel het Bestuurscollege als de Eilandsraad waarbij de premier kennis nam van de verschillende ontwikkelingen en van de voortgang met betrekking tot het eind vorig jaar gesloten bestuursakkoord. Rutte sprak de hoop uit dat

de Eilandsraadsverkiezingen van 20 maart resulteren in een snelle formatie zodat het werk verder kan: “Een sterke samenleving vergt een stabiel bestuur waarbij ook de kwaliteit van dat bestuur van groot belang is.” Hij zei verder: “Ik zie dat er voortvarend wordt gewerkt aan de uitvoering van het bestuursakkoord. Er is aan alle kanten een geweldige inzet om een duurzaam systeem te bouwen. Dat is iets waarvan er blij word.”

Gezaghebber Edison Rijna sprak van een ‘flitsbezoek’ maar verzekerde dat er ook diepgang was. “Er is goed overlegd met zowel het Bestuurscollege als de Eilandsraad waarbij we de aandacht uit Den Haag appreciëren om samen het welzijn van Bonairianen te bevorderen.” Zowel Rutte als Rijna benadrukte dat er sprake is van wederzijds vertrouwen waarmee de relaties verder kunnen worden verstevigd. “Wij laten daarbij het verle-

den achter ons. Ik steek ook de hand in eigen boezem en verklap geen geheim door te stellen dat de samenwerking in het verleden niet altijd even soepel verliep. Dat is nu evenwel voorbij en wij zijn druk bezig om op verstandige manier de uitdagingen aan te pakken,” aldus de gezaghebber. Staatssecretaris Knops benadrukte dat het nog wat vroeg dag is om het bestuursakkoord te evalueren. “Wij zijn nog maar net met de uitvoering begonnen. Dat proces gaat stapsgewijs waarbij de eerste paar stappen al zijn gezet zoals bijvoorbeeld de aanstelling van een programmanager.” Premier Rutte zei dat zijn aandacht vooral uitgaat naar het scheppen van meer werkgelegenheid. “De beste hulp die iemand kan krijgen is een vaste baan. Het is dan ook goed dat de bedrijvigheid op Bonaire stevig groeit waarbij er bovendien veel aandacht bestaat voor de natuur als pijler van de lokale economie.”

Loononderzoek Caribisch Nederland

Bestbetaalde banen in openbaar bestuur

KRALENDIJK — Werknemers op Bonaire toucheerden in 2017 gemiddeld 2050 dollar bruto per maand. Dat concludeert het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) in een studie naar de beloning van werk in Caribisch Nederland. De laatste cijfers laten zien dat de gemiddelde beloning van een baan op alle drie de eilanden is gestegen, hoewel niet gelijkmatig. Op St. Eustatius steeg het gemiddelde loon met 4 procent het snelst. Bonaire registreerde een loonstijging van 3 procent, terwijl werknemers op Saba er slechts 1 procent bij kregen.

Het gemiddelde bruto maandloon bedroeg 3150 dollar op St. Eustatius. Werk op Saba (2285 dollar) en Bonaire (2050

dollar) wordt iets minder goed gehonoreerd. Verschillen in de kosten van het levensonderhoud liggen hieraan ten grondslag. Het CBS berekende ook dat op Bonaire ruim een kwart van de (deeltijd)banen minder dan 1000 dollar per maand oplevert. Ongeveer 40 procent van het werk resulteert in een loon dat hoger dan 2000 dollar ligt. Een kleine 5 procent van de werknemers krijgt zelfs 5000 dollar of meer per maand. Het CBS constateerde voorts dat de stijging van de lonen op Bonaire vooral toe te schrijven is aan het openbaar bestuur dat werknemers aanzienlijk beter betaalt dan de private sector. Volgens het CBS loopt de beloning in de horeca, zakelijke dienstverlening en handel hierop achter.

Terepaima thuis

Venezolaanse tanker verlaat na ruim een jaar wateren Bonaire

KRALENDIJK — Na ruim een jaar aan de ketting te hebben gelegen in Bonairiaanse wateren is de Venezolaanse olietanker Terepaima terug in haar thuishaven Punto Fijo waar het schip zich heeft geschaard onder de mottenballenvloot die daar op de rede ligt.

De Terepaima, een in 2011 van stapel gelopen tanker van 105.000 ton, dobberde sinds eind 2017 voor de westkust van Bonaire. Het schip mocht vanwege een beslaglegging de wateren van Caribisch Nederland niet verlaten. De rede-rij van de Venezolaanse staatsoliemaatschappij PdVSA had een schuld van enkele miljoenen bij twee crediteurs in Zwitserland

die het geplaagde bedrijf vanwege de Amerikaanse sancties niet kon betalen.

De algemeen directeur van PdVSA Marina, kapitein Angél González, zei vanuit Punto Fijo dat internationale banken meerdere malen betalingen van de rede-rij weigerden uit te voeren en het bedrijf daardoor niet aan zijn verplichtingen kon voldoen. “We heb-

ben een crediteur kunnen betalen maar de andere zei de overmakingen niet te hebben ontvangen”, aldus González. Na maandenlang rondjes te hebben gevaren voor Bonaire, lag de Terepaima de afgelopen maanden aan de pier van Bopec om de bemanning te ontzien. Hoewel de beslagen op de installaties en voorraden van de olieoverslagterminal medio vorig jaar zijn opgeheven, ligt de aan- en afvoer van olie stil. Uit vrees voor nieuwe beslagen stuurt PdVSA geen ladingen naar Bonaire hoewel het bedrijf ervoor blijft

zorgen dat de lonen van de ongeveer 100 werknemers op Bonaire worden doorbetaald. Op de rede van Punto Fijo heeft de Terepaima plaatgenomen tussen ongeveer twintig PdVSA-tankers die niet langer operationeel zijn omdat de olieproductie van het land is gezonken naar amper 1,1 miljoen vaten per dag – het laagste niveau sinds 1990 en nog geen 30 procent van de piek die in 1999 werd bereikt. Om schuldeisers te ontwijken verscheept PdVSA zijn olie thans meestal in buitenlandse tankers.

WILLEMSTAD — Dertien personeelsleden van Fundashon pa Maneho di Adikshon (FMA) hebben vrijdag een orthografie-certificaat ontvangen van Fundashon Planifikashon di Idioma (FPI). In verband met het twintigjarig bestaan van FPI heeft de stichting het project ‘Mi Idioma, Mi Orguyo’ in het leven geroepen. Binnen dit project kunnen onder andere medewerkers van overheidsdiensten een cursus orthografie van het Papiaments volgen. De gecertificeerden zijn Daniëlla Pengel, Jennett Cova, Migaligandra Martina, Verda Betrian, Naomi Cijntje, Josanne Provence, Maydibi Hart, Desirée Jansen, Sonaly Diaz, Gernalda Mathilda, Shanidra Juana, Ivonne Reenis en Sorena Caldera.

Schepper van het moderne Bonaire overleden

Vervolg van pagina 1

In veel opzichten was Toon Abraham het tegenbeeld van zijn jongere broer Jopie wiens publieke optreden vaak met vuurwerk gepaard ging. Dat was niet de stijl van Toon die weliswaar ooit naam maakte als de ‘glamourboy’ van de familie, maar zich ver hield van het radicale linkse gedachtegoed dat in de jaren zestig en zeventig de politieke toon zette.

Toon Abraham was weliswaar voor de politiek geboren maar het kostte hem aanvankelijk ook enige moeite om enthousiasme op te brengen voor het openbare leven. Amper 24 jaar oud, kreeg hij eind 1960 plots de leiding over de toen op het eiland dominante Democratische Partij, nadat zijn vader Julio Abraham tijdens een familie-uitje was verongelukt. Onerbaren en zonder zelf ooit ergens voor gestemd te hebben, aanvaarde Toon zijn lot, zij het eerst zonder veel enthousiasme.

Krantenbezorger

Hij had het best goed als telg uit een prominent geslacht, met een baantje bij het KLM West-Indisch Bedrijf op Curaçao en een bijverdienste als krantenbezorger waarmee Toon altijd weer opzien baarde door zijn ronde te rijden in een mooie bolide van formaat. In 1959 vroeg het eilandsbestuur hem naar Bonaire terug te keren om daar een toeristenbureau op te zetten – er kwamen in dat jaar welgeteld 1275 toeristen naar het eiland. Om daar verandering in te brengen haalde Toon de toen razend

Toon Abraham als minister van Volksgezondheid, Welzijn en Ontwikkelingssamenwerking. (Archief Amigoe)

populaire Amerikaanse zanger Harry Belafonte – ‘Island in the Sun’ – naar Bonaire. Hiermee zette hij het eiland meteen prominent op de kaart, hetgeen even later de aandacht trok van een Noorse cruisesmaatschappij. Dat was Toon ten voeten uit: een doener. In 1961 keerde hij definitief terug op Bonaire. In datzelfde jaar trad hij aan als gedeputeerde en ging ook meteen aan de slag om het eiland, toen nog een verre en vergeten uithoek van het Koninkrijk, op te nemen in de vaart der volkeren en tot ontwikkeling te brengen: er kwamen wegen en een waterfabriek. De elektriciteitsvoorziening werd geprofessi-

Foto: TCB

onaliseerd. Toon haalde twee internationale radiostations – Trans World Radio en Radio Nederland Wereldomroep – naar Bonaire en liet de ex-

ploitatie van de zoutpannen nieuw leven inblazen. Hij liet ook de eerste grote hotels bouwen.

Minister

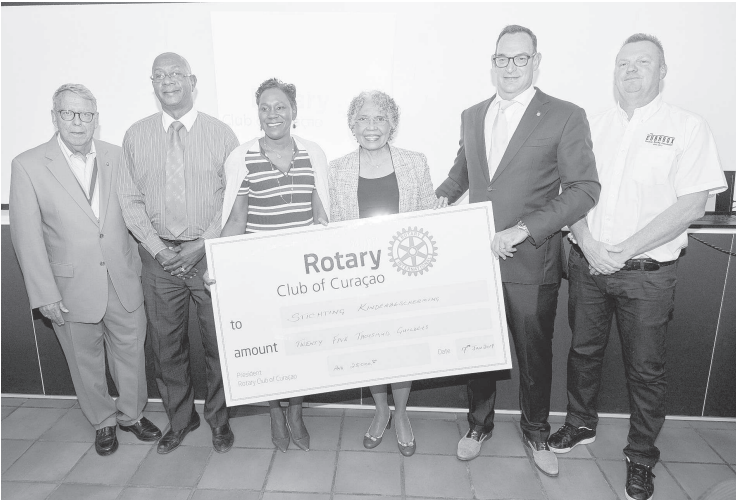
Tussen 1968 en 1969 was Toon Abraham voorzitter van de Staten van de Nederlandse Antillen waar hij al sinds 1962 zitting in had. Hij verliet de Antilliaanse politiek nadat een uit de hand gelopen familietwist met zijn zwager en Nemesis Rudolf Ellis hem op Bonaire binnen de partij buitenspel zette. Ruim dertig jaar later, in 1998, laat Abraham zich evenwel nog één keer verleiden om terug te keren in de politiek. Hij trad toe tot het kabinet Suzy

Camelia-Römer als minister van Volksgezondheid, Welzijn en Ontwikkelingssamenwerking. Wat volgde was mogelijk niet zijn gelukkigste tijd. De Antillen verkeerden in zwaar weer en Toon was belast met het doorvoeren van pijnlijke bezuinigingen – 15 procent op de totale uitgaven voor volksgezondheid. Hij zat de rit evenwel uit voor de volle vier jaar om uiteindelijk in 2002 terug te keren naar Bonaire en zijn werk als advocaat – hij was de eerste advocaat op het eiland – te hervatten.

Vastgoed

Een wellicht minder bekende kant van Toon Abraham was die als investeerder in vastgoed. Als bekwaam zakenman met een goede neus voor buitenkansjes, ontvouwde Toon zich ook als een hoeder van Bonaire's culturele erfgoed. Hij kocht over de loop van de tijd verschillende historische panden om deze voor de sloophamer te behoeden. Bij vastgoedtransacties wist hij ook steevast kopers te verplichten tot het behouden van unieke architectonische details. Bij de verkoop van het gebouw dat nu de plaatselijke vestiging van de Orco Bank huisvest – en waar Toon Abraham ooit met zijn gezin woonde – liet hij een bepaling in het contract opnemen dat de prachtige boom achter het pand niet gekapt mocht worden. Toon Abraham samengevat in een paar woorden: groots in zowel daden als hart. Toon Abraham, geboren in 1937, overleed zaterdagavond in Kralendijk.

Rotary Club of Curaçao doneert aan Kinderbescherming

WILLEMSTAD — Marius van Noort van de Rotary Club of Curaçao heeft deze week een cheque van 25.000 gulden overhandigd aan Lucille George-Wout, beschermvrouwe van Stichting Kinderbescherming Curaçao en Diahanne Lichtenberg, voorzitter van Stichting Kinderbescherming Curaçao.

Van Noort nam deel aan een bokswedstrijd tijdens het ‘Vereniging het Verschild’-benefietgala in Nederland. Van Noort startte een donatiecampagne onder vrienden, mede-Rotarians en familie en haalde

hiermee 25.000 gulden op. “Het was een prachtig avontuur, waar ik onderweg mezelf meer dan eens ben tegengekomen, nieuwe mooie mensen heb leren kennen en ontzettend veel positieve reacties heb gehad. Ik wil iedereen, op Curaçao en in Nederland, die op welke manier dan ook heeft bijgedragen aan dit avontuur hartelijk bedanken. En het resultaat is boven alle verwachting want ik heb in de ring dan wel verloren, de grote winnaar is de kinderbescherming op Curaçao. Ik ben heel blij dat ik hen hiermee heb kunnen ondersteunen”, aldus een tevreden Van Noort.

(sporen van) een zeeschildpad gezien? Bel TURTLE HOTLINE : 592 93 93

Politie: ‘Echte IRA’ mogelijk achter explosie

Het wrak van de auto die door de bom volledig werd vernield.

LONDONDERRY/DERRY — De Noord-Ierse politie vermoedt dat republikeinse extremisten van de Real Irish Republican Army (Echte Ierse Republikeinse Leger) achter de explosie van een autobom in Londonderry zitten. De stad wordt door republikeinen Derry genoemd. Er zijn in de zaak al twee arrestaties verricht. Het gaat om twee mannen van tussen de twintig en dertig jaar.

Vlakbij een rechtbank in het centrum van de stad ontplofte zaterdagavond een auto. De politie was een kwartier van tevoren gewaarschuwd en had slechts die tijd om een heleboel mensen te evacueren.

De politie heeft camerabeelden vrijgegeven van de ontploffing. Op de video is te zien dat de auto geparkeerd wordt en de vermoedelijke bestuurder wegrent. In de tussentijd wandelt nog een groep voorbijgangers langs

de auto voordat die explodeert. Niemand raakte door de autobom gewond. De ‘Real IRA’ of de Nieuwe IRA heeft er volgens de krant *The Irish Independent* nooit een geheim van gemaakt de verwarring rond de brexit graag te gebruiken. Republikeinen willen Noord-Ierland bij de republiek voegen en unionisten willen Brits blijven. Extremisten hebben jarenlang bruut geweld gebruikt in hun strijd. Maar het bloedvergieten is in 1998

met een vredesakkoord gestopt. Die vrede loopt gevaar door de brexit. Het vredesakkoord gaat ervan uit dat er geen echte grens is tussen Brits Ierland de rest van het eiland, maar een ‘no-deal brexit’ maakt hier een buitengrens van EU van. De afspraken die Londen heeft gemaakt met Brussel plaatsen Noord-Ierland voorlopig in een aparte positie en dichterbij de EU dan de rest van het koninkrijk. Unionisten vrezen dat ze dan bij Ierland horen.

Scherper toezicht op lekkage geothermieputten

DEN HAAG — Wegens lekkagegevaar komt er scherper toezicht op de veiligheid van zogenoemde geothermieputten, die gebruikt worden voor de verwarming van huizen, kassen en industrie. Dat meldt het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM). De toezichthouder gaat bovendien strengere eisen formuleren waaraan dit soort putten moeten voldoen.

Bij geothermie wordt met metalen buizen warm water opgepompt dat zich diep in de bodem bevindt. Maar omdat het water zout is, hebben veel buizen last van corrosie en als gevolg daarvan kan lekkage ontstaan. Het zoute water kan daardoor in de ondiepe bodem terecht komen en dat is onwenselijk, zegt een woordvoester van SodM, dat valt onder het ministerie van Economische Zaken. In Nederland wordt op 23 locaties op deze manier

warm water opgepompt en is sprake van lekkage of dreigt deze. Hiertegen worden wel maatregelen genomen en daardoor kan verontreiniging voorkomen worden. Maar deze zijn volgens het SodM niet duurzaam genoeg en daarom zijn de extra maatregelen nodig. “Geothermie zal in de toekomst een steeds grotere rol gaan spelen in onze energievoorziening. Dan is het van belang dat het veilig gebeurt”, aldus Theodoor

Kockelkoren, inspecteur-generaal van SodM. “Dit probleem moet duurzaam opgelost worden door een kwalitatief betere put. Daar gaan wij dit jaar na overleg met de sector eisen voor opstellen.” Door lekkages moesten drie aardwarmteprojecten stilgelegd worden om reparaties te doen.

Volgens het SodM staat geothermie ‘aan de vooravond van een grote vlucht in Nederland’. Zo wordt in het concept-klimaatakkoord voorspeld dat het gebruik van aardwarmte als energiebron bijna vertienvoudigt. Ondanks de problemen blijft aardwarmte volgens het SodM een veelbelovende techniek.

EU-sancties tegen Russische Skripal-verdachten

BRUSSEL — De Europese Unie stelt sancties in tegen de twee Russische mannen die verantwoordelijk worden gehouden voor de aanval met zenuwgas op de Russische oud-dubbelspion Sergej Skripal en zijn dochter in het Engelse Salisbury. Ook van twee andere Russen, een Syrische organisatie en vijf Syriërs worden de Europese tegoeden bevroren. Ze zijn ook niet welkom meer in de EU.

De EU-ministers van Buitenlandse Zaken hebben hier vandaag mee ingestemd. De EU introduceerde in oktober een sanctiesysteem om personen of organisaties die betrokken zijn bij aanvallen met chemische wapens te straffen, ongeacht hun nationaliteit. Dat wordt nu voor het eerst gebruikt. De twee Russen

zijn geïdentificeerd als leden van de Russische militaire inlichtingendienst GROe. Zij claimden op de Russische tv Salisbury als toeristen te hebben bezocht om de kathedraal te bewonderen. Skripal en zijn dochter overleefden de moordaanslag, die plaats had op 4 maart vorig jaar. Het Kremlin zei in een re-

actie dat het nog geen bewijs heeft gezien voor de betrokkenheid van het duo bij de aanval. Maar volgens EU-buitenlandchef Federica Mogherini is er een ‘zeer sterke juridische basis’ voor de strafmaatregelen. De twee andere Russen op de lijst zijn de chef van de GROe en zijn adjunct. De Syrische organisatie betreft Scientific Studies and Research Centre (SSRC), dat betrokken zou zijn bij de ontwikkeling en productie van chemische wapens. De vijf Syriërs op de sanctielijst hebben directe bemoeienis met de activiteiten van SSRC.

Syrische zakenlui op Europese sanctielijst

BRUSSEL — De Europese Unie heeft nog eens elf prominente Syrische zakenlieden en vijf bedrijven uit Syrië op de sanctielijst gezet.

Zij worden bestraft omdat ze zijn betrokken bij de ontwik-

keling van onroerend goed en andere projecten die de steun hebben van het regime van president Bashar al-Assad. De EU-ministers van Buitenlandse Zaken besloten vandaag hun Europese tegoeden te bevriezen en hen geen visum meer te verstrekken. Op

de Europese sanctielijst staan nu 270 Syriërs en 72 organisaties. Daarnaast zijn sinds 2011 een olie- en wapenembargo en een beperking van investeringen en export van kracht vanwege de aanhoudende repressie van de bevolking.

Overleg NAVO en Rusland in Brussel

BRUSSEL — De NAVO en Rusland zitten vrijdag voor het eerst dit jaar om de tafel in het hoofdkwartier van het militaire bondgenootschap in Brussel. In de zogeheten NAVO-Ruslandraad komen beide partijen op ambassadeursniveau bijeen om politieke problemen te bespreken.

Het belangrijkste gespreksonderwerp is het INF-verdrag, waarin Rusland en de Verenigde Staten in 1987 hadden afgesproken om (nucleaire) middellangeafstandsraketten te verbieden. Omdat Moskou zich er volgens de 29 NAVO-landen niet aan houdt,

heeft de Amerikaanse regering een ultimatum gesteld. Als Rusland het verdrag op 4 februari niet aantoonbaar naleeft, stappen de Amerikanen eruit. Het Kremlin zei eerder deze maand klaar te zijn voor overleg over de kwestie die veel NAVO-lan-

den, waaronder Nederland, zorgen baart. Op een VN-conferentie in Genève eisten de VS vandaag dat Rusland de raketten vernietigt.

Het is de negende NAVO-Ruslandraad sinds 2016. Na de Russische inlijving van de Krim in 2014 schortte de NAVO het politieke overleg op, om er twee jaar later weer mee te beginnen. De laatste keer dat de partijen elkaar troffen, was in oktober 2018.

Pantservoertuig valt in kloof: 3 Russen dood

SOETSJOEMI — Bij een ongeluk in de afgescheiden Georgische regio Abchazië zijn drie Russische militairen om het leven gekomen.

Hun gepantserde voertuig was op een bergweg geslipt en in een 40 meter diepe kloof gestort, meldde persagenschap *Tass*.

Twee militairen werden per helikopter naar een militair hospitaal in de regio van de zuidelijke Kaukasus gebracht. De precieze oorzaak van het ongeval is nog niet duidelijk. Abchazië heeft zich afgesplitst van de voormalige Sovjetrepubliek Georgië. Het wordt militair en financieel ondersteund door Moskou. Rusland erkende de regio in

2008 als een onafhankelijke staat. Volgens de regering in Tbilisi en de internationale gemeenschap behoort het gebied echter tot Georgië. Een vredesplan waarover onder EU-bemiddeling wordt onderhandeld, voorziet in de terugtrekking van Russische troepen. Moskou heeft daar nog steeds militairen gestationeerd.

Eerste goederen uit zeecontainers opgetakeld

DEN HAAG — De eerste goederen uit de overboord geslagen containers in het Waddengebied zijn opgetakeld van de zeebodem. Dat meldt Rijkswaterstaat. Het gaat vooral om metalen onderdelen, afkomstig uit kapotte containers.

In de nacht van 1 op 2 januari sloegen in totaal 291 containers overboord van de MSC Zoe. Twin-

tig van deze containers spoelden aan op de Waddeneilanden, waar mensen hielpen met het oprui-

men van de inhoud. Het overgrote deel van de containers is gelokaliseerd op de zeebodem en wordt geborgen. De kapotte containers krijgen voorrang bij de berging. De gezonken containers met goederen worden omhoog getakeld met een grijper.

China: ‘Babymaker’ wilde beroemd worden

PEKING — De Chinese wetenschapper die beweert achter de geboorte te zitten van de eerste genetisch gemodificeerde baby’s, heeft solistisch gehandeld en richtlijnen overtreden. Deze He Jiankui regelde volgens de autoriteiten zelf de financiering en rekrutering de op eigen houtje een team om de omstreden procedure uit te voeren, bericht staatspersbureau *Xinhua*.

He zei in november embryo’s te hebben bewerkt om de kinderen resistent te maken tegen hiv. Dat leidde internationaal tot grote ophef en ook de Chinese autoriteiten veroordeelden zijn werk.

De wetenschapper staat naar verluidt al maanden onder huisarrest op zijn universiteit in Shenzhen, die vandaag bekendmaakte He te ontslaan. “SUSTech zegt per direct de arbeidsover-

eenkomst met dokter He Jiankui op. Zijn activiteiten als docent en onderzoeker op SUSTech worden stopgezet”, meldt de instelling in een verklaring.

Het ontslag van He volgt op de publicatie van de voorlopige onderzoeksresultaten. Onderzoekers concludeerden dat He zich bewust heeft onttrokken aan toezicht. Ook zou hij ethische beoordelingen hebben ver-

valst om vrijwilligers te kunnen strikken. Een van hen zou nog zwanger zijn. De onderzoeker zou uit zijn geweest op ‘persoonlijke roem en voordelen’. De onderzoekers zeggen dat sommige betrokkenen mogelijk strafbare feiten hebben gepleegd. De informatie over die mensen is overgedragen aan de landelijke autoriteiten. He was zelf niet bereikbaar voor commentaar.

Een truck met luchtafweerraketten rijdt bij de stad Majdal Shams op de door Israël geannexeerde Golan-hoogvlakte.

BEIROET/JERUSALEM — Het Israëlische leger heeft luchtaanvallen uitgevoerd op doelen van het Iraanse Quds-korps in Syrië. Israël heeft daarbij Syrië gewaarschuwd geen aanvallen uit te voeren op het grondgebied van Israël of op Israëlische troepen.

Het Syrische staatspersbureau *Sana* meldde dat het luchtafweergeschut van het leger ‘vijandelijke doelen’ had neergehaald, zonder in te gaan op de details.

Ooggetuigen in de Syrische hoofdstad Damascus spreken van zware explosies in de lucht. De Israëlische beschietingen volgden na een dag

waarop het leger ook al een aanval uitvoerde in het zuiden van Damascus. Israël meldde ook dat het een raket had onderschept, die gericht was op de Golan-hoogvlakte.

De Syrische luchtverdediging vernietigde volgens het Russische defensiecontrolecentrum meer dan

dertig kruisraketten en geleide bommen tijdens de Israëlische luchtaanvallen gisteren, zei het Russische persbureau *Interfax*. De luchtaanvallen waren gericht op een luchthaven in het zuidoosten van Damascus. Daarbij zijn vier Syrische militairen gedood en zes gewond geraakt, meldde het militaire centrum.

Euro

Wisselend

AMSTERDAM — De Europese aandelenbeurzen lieten vandaag een wisselend beeld zien. Beleggers verwerkten de groeicijfers van de Chinese economie en hielden vooral de ontwikkelingen rond de brexit in de gaten.

De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 0,1 procent hoger op 510,20 punten. De MidKap klom 0,6 procent tot 708,26 punten. De hoofdgraadmeters in Parijs en Frankfurt verloren tot 0,4 procent.

Telecomconcern KPN was de grootste daler bij de hoofdfondsen met een verlies van 0,9 procent. Verlichtingsbedrijf Signify voerde de stijgers aan met een winst van 1,8 procent. Unilever verloor 0,1 procent. Het levensmiddelenconcern zou in de race zijn voor een overname van de aanbieder van gezonde snacks Graze.

Luchtvaartcombinatie Air France-KLM profiteerde van een adviesverhoging door Davy en ging aan kop in de MidKap met een plus van ruim 5 procent. Eurocommercial Properties sloot de rij met een min van 3,4 procent. JPMorgan verlaagde zijn aanbeveling voor het vastgoedbedrijf. Henkel kelderde 6,5 procent in Frankfurt na een tegenvallend handelsbericht van het Duitse concern. Het moederbedrijf van Schwarzkopf, Persil en Pritt zag de jaaromzet dalen en voorziet ook voor 2019 uitdagende marktomstandigheden. Just Eat zakte 1,4 procent in Londen. De topman van de Britse maaltijdbezorger treedt met onmiddellijke ingang af.

De euro noteerde 1,1376 dollar, tegen 1,1363 dollar op vrijdag. De prijs van een vat Amerikaanse olie zakte 0,1 procent tot 53,75 dollar. Brentolie kostte 0,2 procent minder op 62,60 dollar per vat.

Tokio

Hoger

TOKIO — De Japanse effectenbeurs is vandaag met een kleine winst aan de nieuwe handelsweek begonnen. Beleggers verwerkten de economische groeicijfers van China, die in lijn lagen met de verwachtingen. Een daling van de Japanse yen bood daarnaast enige steun aan de Japanse exportbedrijven.

De Nikkei in Tokio eindigde uiteindelijk 0,3 procent in de plus op 20.719,33 punten en bereikte tussentijds het hoogste niveau sinds 19 december. Technologiebedrijf TDK en chipbedrijf Sumco, die beide veel producten verkopen in het buitenland, dikten 3,3 en 4,3 procent aan. Lixil Group klom 4,6 procent. Zakenkrant *Nikkei* meldde dat het management overweegt de maker van bouwmaterialen op te kopen en van de beurs te halen. Het bedrijf sprak het bericht echter tegen.

Elders in het Verre Oosten gingen de meeste beurzen eveneens licht vooruit. De beurs in Shanghai won 0,3 procent en in Hongkong steeg de Hang Seng-index 0,2 procent. De op een na grootste economie ter wereld groeide in het vierde kwartaal met 6,4 procent. Dat is de traagste groei sinds 2009. De economische groei van 6,6 procent voor China over heel 2018 was het zwakste groeicijfer sinds 1990. De All Ordinaries in Sydney sloot 0,2 procent hoger. De Kospi in Seoul was vrijwel vlak.

Wall Street

Gesloten

NEW YORK — Wall Street bleef vandaag gesloten vanwege Martin Luther King Day.

‘Waterschaarste kan ook banken raken’

AMSTERDAM — Waterschaarste, een tekort aan grondstoffen en mensenrechtencontroverses kunnen de financiële sector komende decennia veel geld kosten. Daarvoor waarschuwt De Nederlandsche Bank (DNB), die vindt dat banken, verzekeraars en pensioenfondsen dit soort risico's beter moeten opnemen in hun duurzaamheidsbeleid.

De toezichthouder wijst erop dat Nederlandse financiële instellingen minimaal 97 miljard euro hebben geïnvesteerd in bedrijven die actief zijn in gebieden met extreem hoge waterschaarste, van frisdrankmakers tot mijnbouwconcerns. Daarnaast wordt er nu zo'n 56 miljard euro gestoken in ondernemingen die afhankelijk zijn van de

meest schaarse grondstoffen. Het merendeel van 25 door DNB onderzochte partijen in de financiële sector heeft nog geen goed uitgewerkt beleid om risico's op dit vlak te beheersen. Slechts iets meer dan een derde van de instellingen heeft concrete doelen en indicatoren opgesteld. De centrale bank pleit ervoor dat banken beter in

kaart brengen op wat voor manier ze aan dit soort risico's blootstaan. Dan weten ze immers wanneer ze bij bedrijven waarin ze investeren, aan de bel moeten trekken. Als er straks echt tekorten ontstaan, bijvoorbeeld door de toenemende bevolkingsgroei, zouden ondernemingen zomaar gedwongen kunnen worden hun productie te minderen of te staken. Bij mensenrechtencontroverses ligt vooral reputatieschade op de loer. Wanneer een schandaal uitkomt, lopen er mogelijk veel klanten weg bij de bank. De gevaren van het verdwijnen van planten en dieren (bio-

diversiteit) zijn lastiger te benoemen. Wel staat vast dat investeringen in landbouwbedrijven risicovoller worden als een fenomeen als bestuiving verloren gaat en ecosystemen minder weerbaar worden.

Er is de laatste tijd steeds meer aandacht voor klimaatverandering en de impact hiervan op de financiële sector. Met dit rapport wijst DNB erop dat er ook veel niet-klimaatgerelateerde uitdagingen zijn op het gebied van duurzaamheid. Hierover wil de toezichthouder komende tijd in gesprek met banken, verzekeraars en pensioenfondsen.

Chinese economie voelt handelsoorlog

Foto: AFP

Economen verwachten dat de Chinese groei niet voor de zomer weer zal stijgen.

PEKING — De Chinese economie groeide het afgelopen kwartaal in het traagste tempo sinds 2009. Dat komt volgens kenners door onder meer de zwakke wereldwijde vraag naar Chinese producten en de handelsoorlog met de Verenigde Staten.

Het Chinese bruto binnenlands product (bbp) dikte in het vierde kwartaal met 6,4 procent aan ten opzichte van dezelfde periode een jaar eerder. Dat is in lijn met de verwachtingen van economen. In het derde kwartaal groeide de op een na grootste

economie ter wereld nog met 6,5 procent. Over heel 2018 was sprake van een economische groei met 6,6 procent, het laagste percentage in 28 jaar. Peking heeft al maatregelen aangekondigd om de economie te stimuleren. Zo mogen banken

kleinere reserves aanhouden waardoor er meer geld beschikbaar komt om aan bedrijven te lenen. Ook komen er belastingverlagingen aan. De gevolgen van die maatregelen zijn echter pas over enige tijd zichtbaar. Economen verwachten daardoor dat de Chinese groei nog verder afzwakt voordat die weer stijgt. Dat wordt niet voor de zomer verwacht. Verder waren er cijfers over de industriële productie en

de detailhandelsverkoop in China. De industrie in het land produceerde in december 5,7 procent meer dan in dezelfde maand een jaar eerder. Dat was een onverwacht goed cijfer. Een maand eerder groeide de industriële productie nog met 5,4 procent. In de Chinese winkels werd iets meer verkocht. In december vielen de verkopen 8,2 procent hoger uit dan een jaar eerder. Dat was iets hoger dan de 8,1 procent groei uit november.

Tesla Model 3 mag weg op in Europa

PALO ALTO — Tesla mag zijn Model 3 in Europa gaan leveren. Het instapmodel van de Amerikaanse fabrikant van elektrische auto's heeft een typegoedkeuring van de Nederlandse Rijksdienst voor het Wegverkeer (RDW) gekregen, laat Tesla weten. Daardoor mag de auto in heel de Europese Unie de weg op.

Tesla had eerder al aangekondigd begin dit jaar de auto in Europa te gaan leveren. Dat wordt nu in februari, aldus het bedrijf. In eerste instantie komen alleen de duurdere versies in Europa beschikbaar, daarna pas goedkopere varianten. Die strategie heeft Tesla ook in thuisland de Verenigde Staten gehanteerd.

De Model 3 is voor Tesla belangrijk om een groter marktaandeel te veroveren en winstgevend te worden. Als de schaalgrootte van de productie verder stijgt, kan Tesla de kostprijs voor het model ook omlaag krijgen. Daarmee komt een door topman Elon Musk beloofde Model 3 voor 35.000 dollar binnen handbereik. Daartoe

schrapte Tesla onlangs ook een fors aantal banen. Tesla heeft overigens ook de prijzen voor het gebruik van zijn zogeheten Supercharger-snelladstations verhoogd. Dat deed het bedrijf eind vorig jaar al in de VS, maar nu ook in veel andere landen. In Nederland gaat een kilowattuur 0,28 euro kosten. Dat was eerder 0,20 euro. De prijsverhogingen zijn het gevolg van de verschillen in elektriciteitsprijzen in verschillende landen, liet Tesla aan de Amerikaanse website *Electrek* weten.

‘Forse daling Chinese investeringen Nederland’

AMSTERDAM — De Chinese investeringen in Nederland zijn in 2018 sterk afgenomen. De investeringen door Chinese partijen in Nederlandse bedrijven of andere bezittingen bedroegen vorig jaar 0,9 miljard dollar, tegen ruim 3,7 miljard dollar in 2017. Dat blijkt uit een rapport van advocatenkantoor Baker McKenzie en onderzoeksinstituut Rhodium Group.

Volgens de onderzoekers hangt de daling deels samen met de verhoogde screening door de Nederlandse overheid in bijvoorbeeld de telecomindustrie, maar ook door het ontbreken van grote deals. Voor heel Europa gingen de

Chinese investeringen met 70 procent omlaag tot 22,5 miljard dollar. In 2017 stond daar nog een bedrag van 80 miljard dollar. Dat kwam grotendeels door de overname van de Zwitserse zadenhandelaar en producent van landbouwbe-

strijdingsmiddelen Syngenta door ChemChina ter waarde van 43 miljard dollar in dat jaar. In de Verenigde Staten kwamen de Chinese investeringen vorig jaar uit op 4,8 miljard dollar, tegen het recordbedrag van 46 miljard dollar in 2017. Dit komt door de Amerikaanse angst voor Chinese inbreuk op de nationale veiligheid en de handelsoorlog tussen beide economische grootmachten, aldus het rapport.

VOORUITBLIK op de beursweek

AMSTERDAM — Beleggers richten zich ook deze week weer vol op de Amerikaanse shutdown en de brexit. Verder staan er veel bedrijfscijfers op de rol. Ook in Nederland en de rest van Europa komt het cijferseizoen nu langzaam op gang.

Vanwege de voortdurende shutdown van de Amerikaanse overheid blijft president Donald Trump in Washington en reist hij niet af naar het World Economic Forum in Davos. Het begrotingsconflict zit muurvast. De Democraten wezen afgelopen weekende nog een voorstel van Trump om tot een oplossing te komen af.

In het Chinees-Amerikaanse handelsconflict lijkt er wel kans op een doorbraak. Zo zouden de Verenigde Staten bepaalde importheffingen af willen bouwen.

Ook de brexit blijft de gemoederen bezighouden. De Britse premier Theresa May is naarstig op zoek naar toezeggingen vanuit Europa voor een aangepast akkoord.

Qua bedrijven komen op Beursplein 5 groothandelsbedrijf Sligro en chipmachinemaker ASML met hun jaarcijfers, terwijl Ahold Delhaize en optiekketen Grandvignier voorlopige cijfers presenteren.

Wall Street kent een korte beursweek. Vandaag blijven de beurzen gesloten vanwege Martin Luther King-dag. In de resterende vier handelsdagen geven bedrijven als Halliburton, Johnson & Johnson, United Technologies, Procter & Gamble, IBM, Texas Instruments, Starbucks en Intel een kijkje in de boeken.

Op macro-economisch vlak komen er vanuit Azië cijfers over de economische groei en industriële productie in China. In Europa wordt vooral gekeken naar het rentebesluit van de Europese Centrale Bank op donderdag. In doorsnee wordt verwacht dat de rente dan gelijk blijft.

Ook zijn er cijfers over de producentenprijzen in diverse Europese landen en de VS. Daar is het aantal macro-economische cijfers door de shutdown nog altijd beperkt.

De AEX-index sloot vrijdag 2 procent hoger op 509,70 punten. De MidKap klom 1,8 procent tot 703,88 punten. De beurzen in Parijs, Londen en Frankfurt stegen tot 2,6 procent. Ook op Wall Street waren er duidelijke plussen.

IMF flink negatiever over Duitse economie

WASHINGTON — Het Internationaal Monetair Fonds (IMF) heeft zijn groeiverwachting voor de Duitse economie flink verlaagd. Volgens de denktank uit Washington kampen de Duitsers onder meer met tegenwind van de wereldwijde handelsspanningen waardoor de export van het land onder druk is komen te staan.

de voorspelling staan op een plus van 1,6 procent. Naast de handelsperikelen heeft Duitsland ook last van nieuwe emissie-eisen voor auto's. De Duitse auto-industrie heeft daar onder te lijden. Ook spreekt het IMF van een zwakke consumptie bij de Duitsers.

De verlaging van de groei-verwachting voor Duitsland is tamelijk fors, maar staat niet op zichzelf. Doordat de Verenigde Staten en China allerlei extra handelstarieven hebben opgeworpen, ziet het IMF de economische groei wereldwijd wat teruglopen.

Aruba Animal Shelter
Cats and Dogs
awaiting Adoption
www.arubaanimalshelter.com

NEW YORK		AMSTERDAM	
18-Jan		21-Jan	
DOW JONES	24.706,35 0.00%	AEX	509,24 -0,09%
S&P 500 INDEX	2.670,71 0.00%	ARCELMITTAL	19,89 -0,60%
NASDAQ	7.157,23 0.00%	AEGON NV	4,55 0,13%
AMAZON.COM INC	1.696,20 0.00%	KONINKLIJKE AHOL	22,41 -0,64%
APPLE INC	156,82 0.00%	AKZO NOBEL	74,20 0,71%
BAIDU INC-SR ADR	171,36 0.00%	ASML HOLDING NV	143,06 0,13%
BERKSHIRE HATH-B	204,48 0.00%	DSM (KONIN)	80,40 0,50%
BOEING COITHE	364,73 0.00%	HAL TRUST	135,80 0,44%
CRITICGROUP INC	65,12 0.00%	HEINEKEN NV	75,36 0,21%
COCA-COLA CO	47,61 0.00%	ING GROEP NV	10,38 -0,73%
COSTCO WHOLESALE	213,59 0.00%	KPN (KONIN) NV	2,49 -1,58%
WALT DISNEY CO	111,04 0.00%	KONINKLIJKE PHIL	31,21 -0,62%
3D SYSTEMS CORP	11,33 0.00%	RANDSTAD NV	42,34 1,51%
EBAY INC	31,00 0.00%	ROYAL DUTCH SHA	26,94 0,43%
FACEBOOK INC-A	150,04 0.00%	TOIMOT	8,08 0,55%
GENERAL ELECTRIC	9,06 0.00%	TOTAL SA	47,38 -0,86%
ALPHABET INC-A	1.107,30 0.00%	UNILEVER NV-CVA	46,59 -0,55%
HP INC	21,75 0.00%	W.F. STEWART HOL	462,24 2,42%
HOME DEPOT INC	179,58 0.00%		
INTEL CORP	49,19 0.00%	SCOTIABANK FUNDS	18-Jan
JOHNSON&JOHNSON	130,69 0.00%	MONEY MARKET	13,328 0,01%
MICROSOFT CORP	107,71 0.00%	US DOLLAR BOND	2,6184 -0,12%
PROCTER & GAMBLE	91,42 0.00%	GLOBAL GROWTH	2,9211 1,67%
ROYAL DUTCH-ADR	61,07 0.00%	US GROWTH	15,5840 1,47%
STARBUCKS CORP	64,70 0.00%	CANADIAN GROWTH	2,5313 0,78%
TWITTER INC	33,27 0.00%	FUNDS	18-Jan
WALMART INC	97,73 0.00%	BGF CONT EUR FLEX	25,51 1,07%
EXCHANGE TRADED FND		BGF EMIKT BOND	17,56 0,17%
ALERIAN MLP - AMLP	9,86 0.00%	BGF FIX INC GBL OP	13,90 0,07%
ISH GBL HY BD - GHYG	47,70 0.00%	BGF GBL ALLOCATION	53,77 0,49%
ISH IBOXX HY BD - HYG	84,50 0.00%	BGF USD CORE BOND	16,32 0,00%
ISH SELECT DIV - DIVY	93,87 0.00%	BGF USD HI YIELD BND	32,29 0,44%
ISH MSCI EMKT - EEM	41,55 0.00%	TEMPLETON GBL BND	25,72 0,39%
ISH MSCI PAC - EPP	43,41 0.00%	TEMPLETON ASIAN SM	49,21 0,86%
ISH RUSSELL - RWV	157,13 0.00%	CURRENCIES	18-Jan
ISH S&P 500 - SPY	159,95 0.00%	YENUSD	109,6700 -0,10%
ISH EUROPE - IEV	41,15 0.00%	EURUSD	1,1364 0,01%
INVECO QQQ TRUS	1.625,25 0.00%	CANUSD	1,3296 0,27%
INVECO DB COMMO	15,56 0.00%	GBPUSD	1,2862 -0,08%
SPDR S&P INT DIV-DWIX	36,83 0.00%	COMMODITIES	18-Jan
SPDR S&P MID 400	330,79 0.00%	OIL WTI	53,90 0,19%
SPDR S&P 600 SMA	65,67 0.00%	GOLD	1.280,37 -0,11%
VANGUARD REIT - VNO	79,43 0.00%	SILVER	15,29 -0,35%
WSDOMTR JAP H-EO-DXJ	50,08 0.00%	WHEAT	517,75 0,00%
Source Bloomberg			

A Standard Of Excellence Since 1916

MCB
MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) z/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com, website: www.mcb-bank.com/pbis

WhatsApp beperkt doorsturen berichten

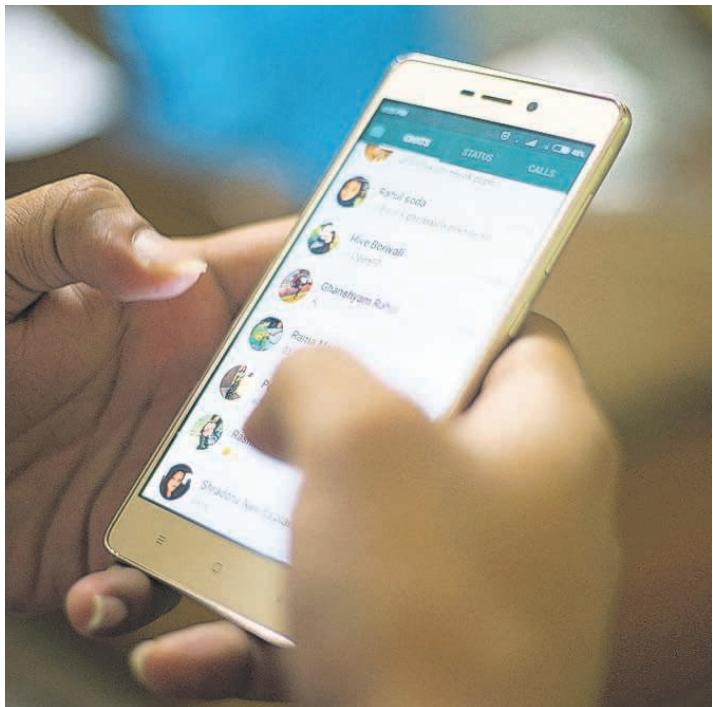

Foto: Shutterstock

Gebruikers van WhatsApp kunnen berichten minder vaak doorsturen. Een appje kan naar maximaal vijf mensen tegelijk worden geforward. De regel gold al in India. In de rest van de wereld hanteerde WhatsApp een maximum van twintig forwards per dag, maar dat wordt verlaagd. De berichtendienst wil zo het verspreiden van geruchten en nepnieuws tegengaan. WhatsApp heeft de nieu-

we regel aangekondigd op een congres in Indonesië. Mensen die de app hebben, krijgen vanaf vandaag een update om de limiet in te stellen. WhatsApp had de limiet in India ingevoerd nadat geruchten hadden geleid tot moorden en zware mishandelingen. WhatsApp en moederbedrijf Facebook staan ook onder druk om meer te doen tegen beïnvloeding van gebruikers.

Britse tv-acteur Windsor Davies overleden

De Britse tv-acteur Windsor Davies is op 88-jarige leeftijd overleden. Dit meldten Britse media zaterdag. Hij speelde in vele tientallen series en werd in Nederland vooral bekend door zijn rol als besnorde en snauwende sergeant-majoor Williams in de BBC-serie 'It Ain't Half Hot Mum'. Die is in Nederland uitgezonden als 'Oh moeder wat is het heet'. De uit 56 afleveringen bestaande comedy draait om een theatergroep die het Britse leger in de Tweede Wereldoorlog in Birma op de

been houdt. Dit niet tot genoegen van de verantwoordelijke: 'Shut Up' Williams die zich met een krachtig accent uit Wales uit. Davies was voor hij in de jaren zestig acteur werd onder meer (kolen-)mijnwerker en militair. De serie 'Oh moeder wat is het heet' werd voor een groot deel geschreven door twee ex-militairen, David Croft en Jimmy Perry. Davies overleed volgens zijn familie afgelopen donderdag thuis in Frankrijk. Zijn echtgenote Lynne is in september gestorven.

Bijna 2 miljoen kijkers voor finale Slimste Mens

Bijna 2 miljoen kijkers zagen vrijdagavond Peter Hein van Mulligen de finale van De Slimste Mens winnen. Het NPO-programma was het een na best bekeken programma van de dag, na het NOS Journaal van 20.00 uur (2.066.000). The Voice of Holland eindigde als derde met bijna 1,8 miljoen kijkers. Dat blijkt uit cijfers van het Stichting KijkOnderzoek. Winnaar Van Mulligen, die als econoom werkt bij het CBS, won uiteindelijk van

boswachter Arjan Postma. Voormalig schaatser Mark Tuitert werd derde. De wisseltrofee werd uitgereikt aan Van Mulligen door de vorige winnaar, Roelof de Vries. Dat Van Mulligen grote kans had om te winnen, werd al snel duidelijk toen hij de finale inging met een voorsprong van 200 seconden op Postma. Ook dit seizoen werd het programma gepresenteerd door Philip Freriks, met hulp van historicus Maarten van Rossum.

Rapper Ronnie Flex wint Popprijs 2018

Foto: Shutterstock

Rapper Ronnie Flex heeft de Popprijs 2018 gewonnen. Dat werd zaterdagavond bekendgemaakt op het festival Eurosonic Noorderslag in Groningen.

"In een jaar waarin hiphop de hitparades en het uit-

gaansleven zo wist te domineren was er één artiest die er in veel opzichten bovenuit stak. Ronnie Flex loopt voorop in de muzikale ontwikkeling van het genre, staat tekstueel op eenzame hoogte en durft zich ook nog eens kwetsbaar op te stel-

Mensen

Blue Monday vraagt aandacht voor depressie

Foto: Shutterstock

In Nederland kampen jaarlijks 797.000 mensen met een depressie, volgens het Trimbos Instituut. Het is de grootste oorzaak van verzuim op de werkvloer. Iemand met depressieve klachten stuit vaak op onbegrip, maar de laatste jaren is er steeds meer aandacht voor, helemaal op deze 'Blue Monday'. De eerste maandag van de laatste volle week van januari gaat al jaren door voor de ellendigste dag van het jaar, bedacht door een Britse psycholoog. Deze Cliff Arnall had met een wetenschappelijke formule berekend dat mensen zich op deze dag het treurigst voelen: goede voornemens van de jaarwisseling zijn mislukt, vakantie nog heel ver weg, het is sowieso

de eerste dag van een nieuwe lange werkweek, buiten blijft het maar donker, het eerste loonstrookje valt weer tegen en de motivatie om iets aan dat alles te doen is laag. Arnalls formule werd (en wordt) overigens door velen als louter commercieel gezien. Zo zijn er vandaag hardloophwedstrijden door heel Nederland, om geld in te zamelen voor een app voor vrienden en familie van iemand met een depressie. Het Nederlandse Depressiegala kent alweer zijn vierde editie, ditmaal geopend door staatssecretaris Paul Blokhuis (Volksgezondheid). Ook in theaters is er aandacht voor psychische klachten, met workshopshows en voorstellingen.

Echte CIA-agent achter de film Argo overleden

Foto: AFP

De Amerikaanse CIA-agent die tijdens de Iraanse gijzelingscrisis zes diplomaten uit Teheran hielp ontsnappen, is zaterdag op 78-jarige leeftijd gestorven. De reddingsoperatie die Tony Mendez in 1980 op touw zette, is in 2012 verfilmd door regisseur en acteur Ben Affleck, die met 'Argo' een Oscar in de wacht sleepte. Mendez werkte 25 jaar voor de inlichtingendienst CIA,

meldt de BBC. Tijdens de Iraanse revolutie werden tientallen diplomaten en burgers in de Amerikaanse ambassade in Teheran geïjzeld. Zes van hen konden ontsnappen naar de Canadese ambassade, waar Mendez hen opzocht. Door zich voor te doen als een Canadese filmploeg die een sciencefictionfilm opnam, kon de groep uiteindelijk veilig het land ontvluchten.

Mendez overleed aan de gevolgen van de ziekte van Parkinson. Affleck, die ook de rol van Mendez vertolkt in Argo, noemde hem op sociale media 'een ware Amerikaanse held'. "Hij heeft nooit de schijnwerpers opgezocht voor zijn daden, hij probeerde alleen zijn land te dienen."

14-jarige steelt auto en rijdt tegen boom

Een veertienjarig meisje heeft in het Duitse Brilon de auto van haar moeder gestolen en is er vervolgens mee tegen een boom gereden. De tiener reed samen met een vriendinnetje van dezelfde leeftijd. Toen het meisje een patrouillewagen ontdekte schrok ze en trapte ze het

gas in. Vervolgens reed ze over een voetpad, waar de auto tegen een boom eindigde. De twee meiden hielden niets over aan het ongeluk. De auto raakte licht beschadigd. De veertienjarige woont in een tehuis. Vlak voor het ongeval bracht haar moeder haar een bezoek.

Paus Franciscus komt met eigen app

Foto: Shutterstock

Paus Franciscus heeft zijn eigen app. Dat meldde het Vaticaan gisteren. De applicatie Click To Pray moet mensen met elkaar verbinden en gebruikers kunnen ook gebeden met elkaar uitwisselen. De app, die is te downloaden voor smartphones, is beschikbaar in zes verschillende talen. Naast

de app heeft paus Franciscus ook al een tijdje een account op Twitter en Instagram. Opmerkelijk is dat de 82-jarige herhaaldelijk heeft gezegd dat sociale media een gevaar kunnen zijn. Hij zegt dat die er voor kunnen zorgen dat het directe contact tussen mensen verloren kan gaan.

Humberto Tan keert terug aan talkshowtafel

Iets meer dan een halfjaar na zijn vertrek bij RTL Late Night keerde Humberto Tan gisteren terug aan de talkshowtafel. Dit keer als presentator van het nieuwe voetbalprogramma VTBL op RTL 7. VTBL moet de opvolger worden van het naar Talpa vertrokken programma Voetbal Inside, dat tegenwoordig door het leven gaat als Veronica Inside. En dat is niet de enige concurrent: zo'n beetje elke zendergroep heeft tegenwoordig zijn eigen voetbalshow. Zo heeft NPO 1 Studio Voetbal met Tom Egbers, Ziggo Sport heeft Rondo met Jack van Gelder en FOX Sports De Tafel van Kees met

Kees Jansma. RTL beschikt niet over de beelden van de gespeelde Eredivisie-wedstrijden, maar dat is volgens Tan niet per se een gevaar. "Het is een handicap", gaf hij vrijdag toe in *De Wereld Draait Door*. "Maar we willen het creatief oplossen. Als wij in staat zijn om negentig minuten lang over voetbal te praten en je mist de beelden niet, dan hebben we het goed gedaan." Gisteren had Tan, die in het verleden al jarenlang actief was bij NOS Studio Sport en ook sportprogramma's bij Talpa presenteerde, met bondscoach Ronald Koeman direct een droomgast aan de tafel.

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina?
Een jubileum, diploma of benoeming te melden?
Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina
Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar :
tlatorre@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

PSV en Ajax verspelen punten

EMMEN/AMSTERDAM — Zowel PSV als Ajax leed gisteren verrassend puntenverlies in de Eredivisie. De Eindhovenaren verspeelden bij FC Emmen een 2-0-voorsprong (2-2) en voor de Amsterdammers bleek een 3-1-voorsprong bij de rust niet genoeg (4-4).

Het was pas de tweede keer dit seizoen dat PSV punten verspeelde. Voor de winterstop moesten de Eindhovenaars de zege aan Feyenoord laten (2-1). Alle andere zestien duels werden gewonnen en heel vaak ging dat met het grootste gemak, getuige ook het doelsaldo van 60-8. Het duurde tot de 15e minuut voordat PSV de score opende. Luuk de Jong veroverde de bal, bediende Denzel Dumfries en stond daarna zelf in het strafschopgebied klaar om de bal in te koppen. De Jong heeft nu 99 keer gescoord in officiële wedstrijden voor PSV. Emmen was onmachtig en het leek opnieuw een wedstrijd te worden waarin PSV aan het doelsaldo kon werken. Scheidsrechter Jochem Kamphuis keurde twee doelpunten af na het bekijken van videobeelden, wegens buitenspel en hands. Linksback Angeliño verdubbelde in de 71e minuut de voorsprong alsnog. Niets wees op een spannende slotfase. Doelman Jeroen Zoet had nog niets

te doen gehad toen Nicklas Pedersen hem in de 80e minuut passeerde. De Deen stond pas twee minuten in het veld. Ook daarna raakte PSV niet van slag. Toen Emmen in blessuretijd een corner mocht nemen en de bal daarna nog een keer voor het doel werd gebracht, ging het toch mis. Pedersen kopte van dichtbij raak.

Ajax profiteert niet

Ajax kon niet van het gelijkspel van de koploper profiteren. De thuisploeg startte mat tegen Heerenveen. Toch kwam de ploeg van Erik ten Hag in de dertiende minuut op voorsprong via Du-

san Tadic, die op aangeven van Lasse Schöne vrij kon inschieten. Een minuut later kwam Heerenveen, met Stijn Schaars na ruim negen maanden afwezigheid terug in de basis, weer op gelijke hoogte via Sam Lammers. Met een fraaie dieptepass leidde Daley Blind de 2-1 in, weer van Tadic. De Servier rondde een combinatie met Hakim Ziyech af met een stift over keeper Warner Hahn. Toen Matthijs de Ligt even later via het hoofd van Pelle van Amersfoort de 3-1 inkopte, na mistasten in de lucht van Hahn, leek de wedstrijd al gespeeld. Tadic kon kort voor rust zijn hat-trick compleet maken, maar hij schoot een strafschop tegen de benen van Hahn. Het bleek een dure misser, want in het eerste kwartier na rust kwam Heerenveen

langs zij via doelpunten van Lammers en Mitchell van Bergen, die profiteerden van zwak verdedigen van Ajax. De thuisclub zette weer aan en kreeg volop kansen. Zo raakte Ziyech uit een vrije trap de paal. Invaller Klaas-Jan Huntelaar scoorde in de slotfase wel, enkele minuten nadat Ajax was ontsnapt aan een strafschop toen Lammers door Kostas Lamprou onderuit was gelopen. De eerste plek lonkte, maar in de extra tijd tikte Kik Pierie de 4-4 binnen.

Stand Eredivisie:

1. PSV 18 49
2. Ajax 18 47
3. Feyenoord 18 36
4. Vitesse 18 29
5. AZ 18 28
6. Utrecht 18 28
7. VVV 18 26
8. Heracles 18 26
9. Willem II 18 22
10. Heerenveen 18 21
11. Fortuna 18 20
12. ADO 18 20
13. Groningen 18 18
14. PEC 18 18
15. Emmen 18 18
16. Excelsior 18 16
17. NAC 18 15
18. De Graafschap 18 15

Uitslagen Eredivisie, speelronde 18:

ADO Den Haag – VVV Venlo	2-4
FC Groningen – Heracles Almelo	3-0
Willem II – NAC Breda	2-0
De Graafschap – Fortuna Sittard	5-1
FC Emmen – PSV	2-2
Ajax – Heerenveen	4-4
PEC Zwolle – Feyenoord	3-1
AZ – FC Utrecht	3-0
Vitesse – Excelsior	3-2

Serena Williams haalt hard uit tegen Halep

Foto:AFP

Serena Williams toont vechtlust en verslaat de nummer één van de wereld, Simona Halep.

MELBOURNE — Tennisster Serena Williams heeft in de vierde ronde van de Australian Open gewonnen van Simona Halep. De 37-jarige Amerikaanse, op jacht naar haar 24e titel in een grand slam, versloeg de Roemeense nummer één van de wereld in drie sets, 6-1, 4-6 en 6-4. Van de tien ontmoetingen tussen de twee won Williams er negen.

Williams, die de Australian Open in 2015 voor de laatste keer won, begon meer dan overtuigend. De eerste set trok ze in 20 minuten naar zich toe. In de tweede was er licht voordeel voor Halep, die pas één keer een titel in een grand slam veroverde. In de beslissende fase gaf een break van Williams bij 3-3 de doorslag. Dat ze zich na de tegenslag in de tweede set wist te herstellen noemde Williams het grootste winstpunt. "Ik

heb opnieuw laten zien een vechter te zijn. Simona is de nummer één van de wereld en dat is ze niet voor niets. Op een gegeven moment had ze het initiatief. Voor mij zat er niets anders op dan te knokken voor elk punt. Dat heb ik gedaan en het kostte me geen moeite om tot op de bodem te gaan. Ik sta met zo veel plezier op de baan dat ik dat kan opbrengen." Sinds de Australian Open in 2017 won Williams, van-

wege de geboorte van haar dochter lang uit het 'circuit', niet meer één van de vier grote toernooien. Vorig jaar reikte ze zowel op Wimbledon als de US Open tot de finale. In Australië lijkt de weg naar succes nu welhaast vrij. Door het verlies van Halep is de top drie bij de vrouwen uit Melbourne verdwenen. Eerder al werden nummer twee Angelique Kerber en nummer drie Caroline Wozniacki uitgeschakeld.

In de kwartfinale speelt Williams tegen Karolina Pliskova, die de Spaanse Garbiñe Muguruza uitgeschakelde (6-3 en 6-1). De Tsjechische is als zevende geplaatst.

Napoli verslaat Lazio in Serie A

NAPELS — In de Italiaanse Serie A is Napoli vaster op de tweede plaats gekomen. De runner-up versloeg op eigen veld subtopper Lazio met 2-1. Napoli leidde bij de rust al met 2-0 dankzij treffers van José Callejón en Arek Milik.

Na ruim een uur verkleinde Ciro Immobile de achterstand voor Lazio, dat vanaf de 70e minuut met tien man

verder moest na de tweede gele kaart voor Francesco Acerbi. Mede daardoor bleef de gelijkmaker uit. Koploper Juventus kan vandaag de voorsprong op Napoli weer op 9 punten brengen met een zege thuis tegen hekkensluiter Chievo Verona. Subtopper AC Milan gaat op bezoek bij middenmoter Genoa. In de strijd om de tweede plaats verspeelde Internazionale 2 punten. De nummer

drie kwam tegen Sassuolo niet verder dan een gelijkspel: 0-0. Inter, met verdiger Stefan de Vrij in actie, heeft nu 7 punten minder dan Napoli. AS Roma won in eigen huis van Torino, 3-2. Rick Karsdorp en Justin Kluivert hadden een basisplaats bij de Romeinen, die naar de vierde plaats stegen. Kluivert en Karsdorp werden in de slotfase gewisseld.

Invaller Messi leidt Barcelona naar winst

Foto:AFP

Lionel Messi

BARCELONA — In de Spaanse competitie heeft FC Barcelona de koppositie geconsolideerd. De titelverdediger won in Camp Nou nogal moeizaam van middenmoter CD Leganés: 3-1. Daardoor bleef het verschil 5 punten met nummer twee Atlético Madrid, dat SD Huesca met 3-0 versloeg.

Ousmane Dembélé was ruim een uur de beste man bij Barcelona. De Franse aanvaller dartelde over het veld en opende na een halfuur de score uit een ragfijne aanval. Hij moest echter in de 69e

minuut het veld geblesseerd verlaten.

Lionel Messi begon op de bank. De sterspeler van Barça kreeg rust. Hij moest in de 64e minuut alsnog

het veld in, omdat Leganés door een treffer van Martin Braithwaite op gelijke hoogte was gekomen.

Mede dankzij Messi nam de thuisploeg opnieuw een voorsprong. Doelman Iván Cuellar kon een schot van de Argentijn nog uit de kruising houden, maar in de rebound sloeg Luis Suárez toe (2-1). In de extra tijd zorgde Messi zelf nog voor 3-1.

Eerste marathon natuurijs weer in Haaksbergen

HAAKSBERGEN — De marathonschaatsers mogen vandaag al los in de eerste wedstrijd op natuurijs. De ijsbaan in het Overijsselse Haaksbergen heeft evenals vorig jaar de primeur. Arjan Smit van de schaatsbond KNSB mat een ijsdikte van 4 tot 5 centimeter op de baan van schaats- en skeelerclub IJSCH. Dat is ruim voldoende voor het houden van een wedstrijd.

Kort na de meting in Haaksbergen trok de belangrijkste concurrent Noordlaren (ijsclub De Hondsrug) zich te-

rug uit de strijd, vanwege de ontoereikende kwaliteit van de ijsvloer en de weersvoorzichten.

De KNSB houdt het voorlopig bij één marathon op natuurijs, omdat de prognoses nogal onzeker zijn.

Vorig jaar ging de primeur ook al naar Haaksbergen. Dat was op 28 februari. Daarna werden nog marathons verreden in Arnhem en Noordlaren. De traditionele 'Vierdaagse' kon door

invallende dooi niet doorgaan. Zo'n vierdaagse, voor het laatst gehouden in de winter van 2010, zit er voor dit jaar vooralsnog niet in.

Manon Kamminga won vorig jaar in Haaksbergen de marathon bij de vrouwen (80 ronden). Simon Schouten zegvierde bij de mannen (125 ronden).

Zverev sneuvelt in vierde ronde Melbourne

Foto:AFP

Een gefrustreerde Alexander Zverev verliest in de vierde ronde van de Australian Open.

MELBOURNE — Tennisser Alexander Zverev is in de vierde ronde van de Australian Open gestrand. De als vierde geplaatste Duitser ging in drie sets onderuit tegen de als zestiende gerangschikte Canadees Milos Raonic: 6-1, 6-1 en 7-6 (5).

Zverev kwam nog nooit verder dan de derde ronde op de Australian Open. In de vier grandslamtoernooien is een kwartfinaleplek op Roland Garros (2018) de beste prestatie van de nummer vier van de wereld. Na zijn winst in de ATP Finals in november was de verwachting dat Zverev het op

de Australian Open ook zou gaan bewijzen, maar hij ging hard onderuit.

Zverev begon de wedstrijd nota bene met een breken van de servicegame van Raonic, maar daar hield het mee op. De Canadees, opgebloeid na een periode van blessu-releed, ramde de 21-jarige

Duitser van de baan. Zverev kwam er niet aan te pas en uitte zijn frustratie in de tweede set door zijn racket aan diggelen te slaan.

Het leek de Duitser op te luchten, want hij begon zo- waar beter te spelen in de derde set en wist er een tiebreak uit te slepen. Daar stakte zijn herstel en kon Raonic vertrouwen op zijn harde opslag. De als zestien- de geplaatste Canadees won de tiebreak met 7-5. "Ik probeerde vooral heel

geconcentreerd te blijven en dat lukte zeer goed. Ik speelde ongelooflijk goed, deed vrijwel alles goed", zei de 28-jarige Canadees na zijn zege.

Zverev baalde stevig van zijn nederlaag. "Ik heb slecht gespeeld, vooral in de eerste twee sets. Mijn service liep niet. In de derde set liep het iets beter, maar het kwam te laat. Maar ach, het is een tenniswedstrijd, niet het einde van de wereld."